

31983R0918

L 105/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

23.4.1983

**NÕUKOGU MÄÄRUS (EMÜ) nr 918/83,
28. märts 1983,
millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem**

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 28, 43 ja 235,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse assamblee arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾

ning arvestades, et:

asutamislepingu sätetega kooskõlas vastuvõetud erandmeetmete puudumise korral kohaldatakse ühise tollitariifistiku maksumäärasid kõikide ühendusse imporditud kaupade suhtes; sama kehtib ka ühise põllumajanduspoliitika raames või teatavate põllumajandustoodete töötlemisel saadud kauba suhtes kohaldatava erikorra alusel kehtestatud põllumajandusmaksude ja kõikide muude impordimaksude puhul;

selline maksustamine ei ole siiski õigustatud teatavatel täpselt määratletud asjaoludel, kui kauba importimise eritingimuste tõttu puudub tavaline vajadus majandust kaitsta;

sellisteks juhtudeks on soovitatav kehtestada kord, millega kaup vabastatakse selle suhtes tavaliselt kohaldatavatest imporditollimaksudest, nagu on ette nähtud enamikus tollialastes õigusaktides;

maksuvabastus võib tuleneda ka mitmepoolsetest rahvusvahelistest konventsioonidest, milles kõik või mõned liikmesriigid on lepinguosalised; kui ühendus peab neid konventsioone kohaldama, eeldab see tollimaksuvabastuse ühenduse eeskirja kehtestamist, mis on koostatud vastavalt tolliliidu nõuetele, et kõrvaldada erinevused võrreldes nende konventsioonide maksuvabastuse eesmärgi, ulatuse ja tingimustega ning et kõikidel asjaosalistel oleks võimalik saada kogu ühenduses samu soodustusi;

teatavad liikmesriikides praegu kohaldatavad maksuvabastused tulenevad kolmandate riikidega või rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud erikonventsioonidest; sellised konventsioonid kehtivad oma eesmärgist lähtuvalt üksnes allakirjutanud liikmesriigi suhtes; ühenduse tasandil ei ole vaja määratleda sellise maksuvabastuse tingimusi, piisab sellest, et kõnealusel liikmesriigil lubatakse kehtestatud asjakohase korra alusel kõnesolevat maksuvabastust vajaduse korral kohaldada;

ühise põllumajanduspoliitika rakendamine tähendab, et teatavatel asjaoludel võib mõnda kaupa maksustada eksporditollimaksuga; seepärast on vaja ühenduse tasandil täpsustada juhud, millal võib ekspordida eksporditollimaksuvabalt;

nõukogu on vastu võtnud mitu tollimaksuvabastust käsitlevat määrust ning ühenduse üldist ühtset tollimaksuvabastuse süsteemi silmas pidades on soovitatav nende üksikmääruste sätteid inkorporeerida käesolevasse määrusse ning tunnistada kehtetuks varasemad õigusaktid;

⁽¹⁾ EÜT C 4, 7.1.1980, lk 59.

⁽²⁾ EÜT C 72, 24.3.1980, lk 20.

õigusliku selguse huvides tuleks loetleda ühenduse õigusaktide sätteid, mis sisaldavad teatavaid maksuvabastuse meetmeid, mille suhtes käesolevat määrust ei rakendata;

käesolev määrus ei takista liikmesriikidel kohaldada impordi ja ekspordikeeldu ega piiranguid, mis on õigustatud kõlbluse, avaliku korra, riikliku julgeoleku, inimeste, loomade ja taimede elu ning tervise kaitse, kunstilise, ajaloolise või arheoloogilise väärtusega rahvusliku rikkuse kaitse või tööstus ja kaubandusomandi kaitse seisukohast;

maksuvabastuse puhul, mis on fikseeritud eküüdes summana, tuleb koostada selle summa omavääringusse konverteerimise eeskiri;

tuleb tagada käesoleva määruse sätete ühtne kohaldamine ja kehtestada ühenduse kord rakendusmeetmete õigeaegseks vastuvõtmiseks; seepärast tuleks asutada komitee, mis aitaks korraldada liikmesriikide ja komisjoni tihedat ning tõhusat koostööd selles valdkonnas ning asendaks tollimaksuvabastuse komiteed, mis on asutatud nõukogu 10. juuli 1975. aasta määrusega (EMÜ) nr 1798/75 haridus-, teadus- ja kultuurimaterjalide importimise kohta ühise tollitariifistiku maksumäärasid kohaldamata ⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Käesolev määrus sätestab juhud, millal teatavatel eristel asjaoludel kohaldatakse kauba suhtes selle vabasse ringlusesse lubamise või ühendusest eksportimise korral impordi või eksporditollimaksuvabastust.

2. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *imporditollimaksud* — tollimaksud ja samamõjulised maksud ning põllumajandusmaksud ja muud impordimaksud, mis on ette nähtud ühise põllumajanduspoliitika alusel või erikorra

alusel, mida kohaldatakse teatava põllumajandustoodete töötlemisel saadud kauba suhtes;

b) *eksporditollimaksud* — põllumajandusmaksud ja muud ekspordimaksud, mis on kehtestatud ühise põllumajanduspoliitika raames või erikorra alusel, mida kohaldatakse teatava põllumajandustoodete töötlemisel saadud kauba suhtes;

c) *isiklikud asjad* — mis tahes asjad, mis on ette nähtud asjaomaste isikute isiklikuks kasutamiseks või nende majapidamisvajaduste rahuldamiseks.

Isiklikud asjad on eelkõige:

— majatarbed,

— jalg- ja mootorrattad, eramootorsõidukid ja nende haagised, haagissuvilad, lõbusõidulaevad ja eraõhusõidukid.

Tavaliste majapidamisvajaduste rahuldamiseks vajalikud kodutarbed, lemmikloomad ja ratsaloomad ning kaasaskantavad vahendid kunstiga, sealhulgas tarbekunstiga tegelemiseks, mis on asjaomasele isikule vajalikud seoses tema ameti või erialaga, kuuluvad samuti isiklike asjade hulka. Isiklikud asjad ei tohi oma laadilt ega koguselt viidata sellele, et on imporditud kaubanduslikul eesmärgil;

d) *majatarbed* — isiklikud esemed, kodutekstiil, sisustus ja seadmed, mis on ette nähtud asjaomaste isikute isiklikuks kasutamiseks või nende majapidamisvajaduste rahuldamiseks;

e) *alkoholitooted* — ühise tollitariifistiku rubriikidesse 22.03-22.09 kuuluvad tooted (õlu, vein, veini või alkoholipõhised aperitiivid, brandid, liköörid või kanged alkohoolsed joogid jne).

3. Kui käesolevast määrusest ei tulene teisiti, käsitatakse Helgolandit saart I peatüki kohaldamisel kolmanda riigina.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 15.7.1975, lk 1.

I PEATÜKK
IMPORDITOLLIMAKSUVABASTUS

I JAOTIS

ISIKLIKUD ASJAD, MIS KUULUVAD FÜÜSILISELE ISIKULE, KES ASUB KOLMANDAST RIIGIST ALALISELT ELAMA ÜHENDUSSE

Artikkel 2

Kui artiklitest 3—10 ei tulene teisiti, võib füüsiline isik, kes asub kolmandast riigist alaliselt elama ühenduse tolliterritooriumile, importida isiklikke asju imporditollimaksuvabalt.

Artikkel 3

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes isiklike asjade suhtes, mis:

- a) välja arvatud teatavatel põhjendatud juhtudel, on kuulunud asjaomasele isikule või äratarvitamatu kauba puhul on olnud asjaomase isiku kasutuses tema endises alalises elukohas vähemalt kuus kuud enne kuupäeva, millal tema alaline elukoht lakkab olemast kõnealuses kolmandas riigis;
- b) on ette nähtud samal eesmärgil kasutamiseks tema uues alalises elukohas.

Lisaks sellele võivad liikmesriigid maksuvabastuse tingimusena ette näha, et sellistelt asjadelt on päritoluriigis või lähteriigis tasutud nendelt tavaliselt makstavad tolli ja/või muud maksud.

Artikkel 4

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes isikute suhtes, kelle alaline elukoht on olnud väljaspool ühendust katkematult vähemalt 12 kuud.

Pädev asutus võib siiski teha esimese lõigu reeglist erandi tingimusel, et asjaomasel isikul on olnud kindel kavatsus elada väljaspool ühendust katkematult vähemalt 12 kuud.

Artikkel 5

Maksuvabastust ei kohaldata järgmise kauba suhtes:

- a) alkoholitooted;

- b) tubakas ja tubakatooted,

- c) kommertsveokid;

- d) ameti või erialaga tegelemiseks vajalikud esemed, välja arvatud kaasaskantavad vahendid kunstiga, sealhulgas tarbekunstiga tegelemiseks.

Artikkel 6

Välja arvatud erijuhtudel, kohaldatakse maksuvabastust üksnes isiklike asjade suhtes, mis on lubatud vabasse ringlusse 12 kuu jooksul alates kuupäevast, millal asjaomane isik on asunud alaliselt elama ühenduse tolliterritooriumile.

Isiklikud asjad võib vabasse ringlusse lubada mitme eraldi saadetisena eelmises lõigus osutatud tähtaja jooksul.

Artikkel 7

1. 12 kuu jooksul alates tollimaksuvabalt imporditud asjade vabasse ringlusse lubamisest ei tohi neid tasuta ega tasu eest kasutada anda, kasutada tagatisena ega võõrandada ilma pädevale asutusele ette teatamata.

2. Mis tahes tasuta või tasu eest kasutada andmise, tagatisena kasutamise või võõrandamise korral enne lõikes 1 osutatud tähtaja lõppemist tuleb maksta vastavad imporditollimaksud neilt isiklikelt asjadelt määratud alusel, mis kehtib sellise tasuta või tasu eest kasutada andmise, tagatisena kasutamise või võõrandamise kuupäeval, vastavalt asjade liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Artikkel 8

1. Erandina artikli 6 esimesest lõigust kohaldatakse maksuvabastust isiklike asjade suhtes, mis on lubatud vabasse ringlusse enne, kui asjaomane isik on asunud alaliselt elama ühenduse tolliterritooriumile, tingimusel et ta kohustub asuma sinna alaliselt elama kuue kuu jooksul. Koos kohustuse võtmisega peab ta esitama tagatise, mille liigi ja suuruse määrab pädev asutus.

2. Lõike 1 sätete rakendamisel arvestatakse artikli 3 punktis a sätestatud tähtaega alates kuupäevast, millal isiklikud asjad tuuakse ühenduse tolliterritooriumile.

Artikkel 9

1. Kui asjaomane isik lahkub ametialaste kohustuste tõttu kolmandast riigist, kus oli tema alaline elukoht, asumata samal ajal alaliselt elama ühenduse tolliterritooriumile, kuid kavatsusega teha seda hiljem, võib pädev asutus kohaldada tollimaksuvabastust isiklike asjade suhtes, mille asjaomane isik sel eesmärgil nimeatud territooriumile toob.

2. Lõikes 1 osutatud isiklike asjade suhtes kohaldatakse tollimaksuvabastust artiklites 2—7 sätestatud tingimustel, kusjuures:

- a) artikli 3 punktis a ja artikli 6 esimeses lõigus sätestatud tähtaega arvestatakse alates kuupäevast, millal isiklikud asjad ühenduse tolliterritooriumile tuuakse;
- b) artikli 7 lõikes 1 osutatud tähtaega arvestatakse alates kuupäevast, millal asjaomane isik tegelikult asub alaliselt elama ühenduse tolliterritooriumile.

3. Tollimaksuvabastuse tingimuseks on asjaomase isiku kohustus tegelikult asuda alaliselt elama ühenduse tolliterritooriumile pädeva asutuse poolt asjaoludest lähtudes ettenähtud tähtaja jooksul. Pädev asutus võib nõuda, et selle kohustuse võtmisega koos esitataks tagatis, mille liigi ja suuruse määrab nimetatud asutus.

Artikkel 10

Pädev asutus võib teha erandi artikli 3 punktidest a ja b, artikli 5 punktist c ja artiklist 7, kui isik peab kolmandast riigist asuma alaliselt elama ühenduse tolliterritooriumile erandlike poliitiliste asjaolude tõttu.

II JAOTIS

SEOSSES ABIELU SÕLMIMISEGA IMPORDITAV KAUP

Artikkel 11

1. Kui artiklitest 12—15 ei tulene teisiti, võib tollimaksuvabalt importida kaasavara ja uusi või kasutatud majatarbeid, mis

kuuluvad isikule, kes asub kolmandast riigist alaliselt elama ühenduse tolliterritooriumile seoses abielu sõlmimisega.

2. Kui artiklitest 12—15 ei tulene teisiti, võib tollimaksuvabalt importida ka abielu sõlmimise puhul tavapäraselt tehtavaid kingitusi, mille saabab lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavale isikule kolmandas riigis alaliselt elav isik. Ühe tollimaksuvabalt imporditud kingituse väärtus ei tohi siiski olla suurem kui 1 000 eküüd.

Artikkel 12

Artiklis 11 osutatud maksuvabastust kohaldatakse üksnes isikute suhtes:

- a) kelle alaline elukoht on olnud väljaspool ühenduse tolliterritooriumi katkematult vähemalt 12 kuud. Sellest reeglist võib teha erandi tingimusel, et asjaomasel isikul on olnud kindel kavatsus elada väljaspool ühenduse tolliterritooriumi katkematult vähemalt 12 kuud;
- b) kes esitab tõendi abielu sõlmimise kohta.

Artikkel 13

Maksuvabastust ei kohaldata alkoholitoodete, tubaka ega tubakatoodete suhtes.

Artikkel 14

1. Välja arvatud erandlikel asjaoludel, kohaldatakse maksuvabastust üksnes kauba suhtes, mis lubatakse vabasse ringlusse:

- kõige varem kaks kuud enne abielu sõlmimise kindlaksmääratud kuupäeva (sel juhul tuleb maksuvabastuse kohaldamiseks esitada asjakohane tagatis, mille liigi ja suuruse määrab pädev asutus) ja
- hiljemalt neli kuud pärast abielu sõlmimise kuupäeva.

2. Artiklis 11 osutatud kauba võib lubada vabasse ringlusse mitme eraldi saadetusena lõikes 1 osutatud tähtaja jooksul.

Artikkel 15

1. 12 kuu jooksul alates artikli 11 alusel kauba tollimaksuvabalt vabasse ringlusse lubamisest ei tohi seda tasuta ega tasu eest kasutada anda, kasutada tagatisena ega võõrandada ilma pädevale asutusele ette teatamata.

2. Mis tahes tasuta või tasu eest kasutada andmise, tagatisena kasutamise või võõrandamise korral enne lõikes 1 osutatud tähtaaja lõppemist tuleb tasuta vastavad imporditollimaksud asjaomasele kaubale määrata alusel, mis kehtib sellise tasuta või tasu eest kasutada andmise, tagatisena kasutamise või võõrandamise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

III JAOTIS

PÄRIMISE TEEL OMANDATUD ISIKLIKUD ASJAD

Artikkel 16

1. Kui artiklitest 17—19 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida isiklike asju, mille on pärimise teel omandanud ühenduse tolliterritooriumil alaliselt elav füüsiline isik.

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendavad "isiklikud asjad" kõiki artikli 1 lõike 2 punktis c osutatud asju, mis moodustavad surnu pärandi.

Artikkel 17

Maksuvabastust ei kohaldata järgmise kauba suhtes:

- a) alkoholitooted;
- b) tubakas ja tubakatooted;
- c) kommertsveokid;
- d) seoses ameti või erialaga vajalikud esemed, välja arvatud kaaskantavad vahendid kunstiga, sealhulgas tarbekunstiga tegelemiseks, mis olid vajalikud seoses surnu ameti või erialaga;

- e) toorainevarud ja valmis või pooltooted;
- f) elusloomad ja põllumajandustoodete varud, mis ületavad tavajärgse majapidamisvajaduse.

Artikkel 18

1. Maksuvabastust kohaldatakse üksnes isiklike asjade suhtes, mis lubatakse vabasse ringlusse kahe aasta jooksul pärast kuupäeva, millal asjaomasele isikule läheb üle omandiõigus neile asjadele (pärandvara jagamine).

Seda tähtaega võib pädev asutus eristel asjaoludel siiski pikendada.

2. Isiklike asju võib importida mitme eraldi saadetisena lõikes 1 osutatud tähtaaja jooksul.

Artikkel 19

Artikleid 16—18 kohaldatakse *mutatis mutandis* isiklike asjade suhtes, mille on pärandina omandanud ühenduse tolliterritooriumil asuv mittetulunduslikul alal tegutsev juriidiline isik.

IV JAOTIS

LISAEUASEME SISUSTAMISEKS ETTENÄHTUD MAJATARBED

Artikkel 20

Kui artiklitest 21—24 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida majatarbeid, mille väljaspool ühenduse tolliterritooriumi alaliselt elav füüsiline isik impordib lisaeuasele sisustamiseks ühenduse tolliterritooriumil.

Artikkel 21

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes majatarvete suhtes:

- a) mis, välja arvatud teatavatel põhjendatud juhtudel, on asjaomasele isikule kuulunud ja mida ta on kasutanud vähemalt kuus kuud enne kõnealuste majatarvete eksportimise kuupäeva;

- b) mis vastavad nii laadilt kui ka koguselt nimetatud lisaeluaseme tavalisele sisustusele.

V JAOTIS

TEKSTIILESEMED, ÕPPETARBED NING MUUD ÕPILASE VÕI ÜLIÕPILASE MAJATARBED

Artikkel 22

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes isikute suhtes:

- a) kelle alaline elukoht on olnud väljaspool ühendust katkemata vähemalt 12 kuud;
- b) kes on kõnealuse lisaeluaseme omanik või on selle üürile võtnud vähemalt kaheks aastaks ja
- c) kes kohustub seda lisaeluaset enda või oma perekonna äraoleku ajal kolmandale isikule mitte üürile andma.

Maksuvabastust võib piirata ühe korrani ühe ja sama lisaeluaseme kohta.

Artikkel 23

Maksuvabastuse kohaldamise tingimusena võib nõuda tagatise esitamist, millega tagatakse mis tahes vastavalt artiklile 24 tekkida võiva tollivõla tasumine.

Artikkel 24

1. Lisaeluaseme tasu eest kasutada andmise või võõrandamise korral kolmandale isikule enne kaheaastase tähtaja lõppemist alates majatarvete vabasse ringlusse lubamise kuupäevast tuleb nendelt tasuda vastavad imporditollimaksud määra alusel, mis kehtib sellise tasu eest kasutada andmise või võõrandamise kuupäeval, vastavalt majatarvete liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Maksuvabastust kehtib siiski, kui asjaomaseid majatarbeid kasutatakse uue lisaeluaseme sisustamiseks, tingimusel et järgitakse artikli 22 punktide b ja c sätteid.

2. Majatarvete tasuta või tasu eest kasutada andmise, tagatisena kasutamise või võõrandamise korral kolmandale isikule enne kaheaastase tähtaja lõppemist alates nende vabasse ringlusse lubamise kuupäevast tuleb samuti tasuda vastavad tollimaksud samadel tingimustel, nagu on osutatud lõike 1 esimeses lõigus.

Väärtuslike majatarvete korral võib seda ajavahemikku pikendada kuni 10 aastani.

Artikkel 25

1. Imporditollimaksuvabalt võib importida tekstiilesemeid, õppetarbeid ja majatarbeid, mis moodustavad õpilase või üliõpilase eluaseme tavalise sisustuse ja kuuluvad õpilasele või üliõpilasele, kes on tulnud ühenduse tolliterritooriumile õppimise eesmärgil, ning mis on ette nähtud tema isiklikuks kasutamiseks õpingute ajal.

2. Lõike 1 kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *õpilane või üliõpilane* — isik, kes on kantud haridusasutuse õpilaste nimekirja seal korraldatavatel päevastel kursustel osalemiseks;
- b) *tekstiilesemed* — aluspesu, kodutekstiil ja rõivad uuea või kasutatuna;
- c) *õppetarbed* — esemed ja vahendid, mida õpilane või üliõpilane õpingutes tavaliselt kasutab (sealhulgas taskuarvutid ja kirjutusmasinad).

Artikkel 26

Maksuvabastust kohaldatakse vähemalt üks kord õppeaastas.

VI JAOTIS

VÄIKESE VÄÄRTUSEGA SAADETISED

Artikkel 27

Kui artiklist 28 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida kaubasaajale kirjaga või postipakiga lähetatavaid mis tahes saadetisi, milles sisalduva kauba koguväärtus ei ületa 10 eküüd.

Artikkel 28

Maksuvabastust ei kohaldata järgmise kauba suhtes:

- a) alkoholitooted;

- b) parfüüm ja tualettvesi;
- c) tubakas ja tubakatooted.

VII JAOTIS

MITTEKAUBANDUSLIKUD VÄIKESAADETISED

Artikkel 29

1. Kui artiklitest 30 ja 31 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida kolmanda riigi isikult ühenduse tolliterritooriumil elavale üksikisikule saadetavaid mittekaubanduslikke väikesaadetisi.

Käesolevas lõikes sätestatud maksuvabastus ei kehti Helgolandil saarelt saadetavate mittekaubanduslike väikesaadetiste suhtes.

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab "mittekaubanduslik väikesaadetis" kaubasaadetist:

- mis saadetakse juhuti,
- mis sisaldab üksnes kaubasaaja või tema perekonna isiklikuks kasutamiseks ettenähtud kaupa, mille laad ega kogus ei viita kaubanduslikule eesmärgile,
- milles sisalduva kauba koguväärtus, kaasa arvatud artiklis 30 osutatud toodete väärtus, ei ületa 35 eküüd,
- mille kaubasaatja saadab kaubasaajale tasuta.

Artikkel 30

Artikli 29 lõikes 1 osutatud juhul võib ühe saadetise kohta maksuvabalt importida üksnes järgmise koguse iga järgnevalt loetletud kaupa:

a) **tubakatooted:**

- 50 sigaretti või
- 25 sigarillot (sigarid maksimumkaaluga à 3 grammi) või
- 10 sigarit või
- 50 grammi suitsetamistubakat;

b) **alkohoolsed joogid:**

- destilleeritud joogid ja kanged alkohoolsed joogid alkoholisisaldusega üle 22 %: 1 liiter (liikmesriigid võivad nõuda, et see kogus oleks ühes pudelis) või
- destilleeritud joogid ja kanged alkohoolsed joogid ning veini või alkoholipõhised aperitiivid alkoholisisaldusega alla 22 %; vahuveinid, liköörveinid: 1 liiter või
- veinid: 2 liitrit;

c) **parfüüm:** 50 grammi või

tualettvesi: 0,25 liitrit.

Artikkel 31

Artiklis 30 loetletud kauba suhtes ei kohaldata tollimaksuvabastust, kui selle kogus mittekaubanduslikus väikesaadetises ületab nimetatud artiklis sätestatud koguse.

VIII JAOTIS

TOOTMISVAHENDID JA MUUD TEGEVUSE KOLMANDAST RIIGIST ÜHENDUSSE ÜLEVIIMISEL IMPORDITAVAD SEADMED

Artikkel 32

1. Ilma et see piiraks liikmesriikides kehtivate tööstus ja kaubanduspoliitika meetmete kohaldamist ja kui artiklitest 33—37 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida tootmisvahendeid ja muid seadmeid, mis kuuluvad ettevõttele, kelle tegevus kolmandas riigis lõpetatakse täielikult ja viiakse üle ühenduse tolliterritooriumile, et jätkata seal sarnast tegevust.

Kui üleviidavaks ettevõtteks on põllumajandusettevõtte, võib imporditollimaksuvabalt importida ka eluskarja.

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab "ettevõtte" iseseisvat majanduslikku tootmisüksust või teenuskaubanduse üksust.

Artikkel 33

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes tootmisvahendite ja muude seadmete suhtes:

- a) mida on ettevõttes, välja arvatud teatavatel põhjendatud juhtudel, tegelikult kasutatud vähemalt 12 kuud enne kuupäeva, millal ettevõtte tegevus kolmandas riigis lõpetatakse ja üle viiakse;
- b) mis on ette nähtud kasutamiseks pärast üleviimist samadel eesmärkidel;
- c) mis on vastavuses kõnealuse ettevõtte laadi ja suurusega.

Artikkel 34

Maksuvabastust ei kohaldata ettevõtte suhtes, kelle ühenduse tolliterritooriumile üleviimise põhjuseks või eesmärgiks on ühenduse tolliterritooriumil asuva ettevõttega ühinemine või viimase poolt ülevõtmine, kui selle tulemusel ei alustata uut tegevust.

Artikkel 35

Maksuvabastust ei kohaldata järgmise kauba suhtes:

- a) veovahendid, mis ei ole oma laadilt tootmisvahendid ega teenuskaubanduse vahendid;
- b) inimitoiduks või loomasöödaks ettenähtud igat liiki toidudained;
- c) kütus, toorainevarud ning valmis ja pooltooted;
- d) vahendajate omanduses olev eluskari.

Artikkel 36

Välja arvatud teatavatel põhjendatud juhtudel, kohaldatakse artiklis 32 osutatud maksuvabastust üksnes tootmisvahendite ja muude seadmete suhtes, mis lubatakse vabasse ringlusse 12 kuu jooksul pärast kuupäeva, millal ettevõtte lõpetab tegevuse lähteriigiks olevas kolmandas riigis.

Artikkel 37

1. 12 kuu jooksul pärast tollimaksuvabalt imporditud tootmisvahendite ja muude seadmete vabasse ringlusse lubamist ei tohi

neid tasuta ega tasu eest kasutada anda, kasutada tagatisena ega võõrandada ilma pädevale asutusele ette teatamata.

Seda tähtaega võib kuritarvitamise ohu korral pikendada kuni 36 kuuni, kui tegemist on tasu eest kasutada andmise või võõrandamisega.

2. Mis tahes tasuta või tasu eest kasutada andmise, tagatisena kasutamise või võõrandamise korral enne lõikes 1 osutatud tähtaaja lõppemist tuleb tasuda vastavad imporditollimaksud asjaomasele kaubale määratud alusel, mis kehtib sellise tasuta või tasu eest kasutada andmise, tagatisena kasutamise või võõrandamise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Artikkel 38

Artikleid 32–37 kohaldatakse *mutatis mutandis* tootmisvahendite ja muude seadmete suhtes, mis kuuluvad vabakutselisele isikule või mittetulundusliku tegevusega seotud juriidilisele isikule, kes viib selle tegevuse kolmandast riigist üle ühenduse tolliterritooriumile.

IX JAOTIS

SAADUSED, MILLE ÜHENDUSE PÕLLUMAJANDUSTOOTJA ON SAANUD KOLMANDAS RIIGIS ASUVALT KINNISOMANDILT

Artikkel 39

1. Kui artiklitest 40 ja 41 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida taimekasvatus, loomakasvatus, mesindus, aia ja metsandussaadusi, mis on saadud ühenduse tolliterritooriumiga külgnevas kolmandas riigis asuvalt kinnisomandilt, mida kasutab põllumajandustootja, kelle põhitegevuskoht asub nimetatud tolliterritooriumil ja külgneb asjaomase kolmanda riigiga.

2. Lõike 1 sätete kohaldamiseks peavad loomakasvatussaadused olema saadud ühenduse päritoluga või seal vabasse ringlusse lubatud loomadelt.

Artikkel 40

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes saaduste suhtes, mida ei ole töödeldud muul viisil kui tavaline töötlemine saagikoristuse või tootmise järel.

Artikkel 41

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes saaduste suhtes, mis tuuakse ühenduse tolliterritooriumile põllumajandustootja poolt või nimel.

Artikkel 42

Artikleid 39—41 kohaldatakse *mutatis mutandis* sellise kalapüügi ja kalakasvatuse saaduste suhtes, millega ühenduse kalurid tegelevad liikmesriigi ja kolmanda riigi piirijärvedel või muudel piiriveekogudel, ning sellise jahipidamise saaduste suhtes, millega ühenduse jahimehed tegelevad nimetatud järvedel või muudel veekogudel.

X JAOTIS

SEEMNED, VÄTISED NING PINNASE JA PÕLLUKULTUURIDE HOOLDAMISEKS VAJALIKUD TOOTED, MILLE KOLMANDA RIIGI PÕLLUMAJANDUSTOOTJA IMPORDIB SELLE RIIGIGA KÜLGNEVAL KINNISOMANDIL KASUTAMISEKS

Artikkel 43

Kui artiklist 44 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida seemneid, väetisi ning pinnase ja põllukultuuride hooldamiseks vajalikke tooteid, mis on ette nähtud kasutamiseks ühenduse tolliterritooriumil asuval kolmanda riigiga külgneval kinnisomandil, ning mida kasutab põllumajandustootja, kelle põhitegevuskoht asub nimetatud kolmandas riigis ja külgneb ühenduse tolliterritooriumiga.

Artikkel 44

1. Maksuvabastust kohaldatakse üksnes seemne, väetise või muu toote koguse suhtes, mis on selle kinnisomandi kasutamiseks vajalik.

2. Maksuvabastust kohaldatakse üksnes seemnete, väetise või muude toodete suhtes, mis imporditakse põllumajandustootja poolt või nimel otse ühenduse tolliterritooriumile.

3. Liikmesriigid võivad maksuvabastuse tingimusena nõuda võrdväärset kohtlemist.

XI JAOTIS

REISIJA ISIKLIKUS PAGASIS SISALDUV KAUP

Artikkel 45

1. Kui artiklitest 46—49 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida kolmandast riigist saabunud reisija isiklikus pagasis sisalduvat kaupa, tingimusel et tegemist on mittekaubandusliku impordiga.

2. Lõike 1 kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *isiklik pagas* — kogu pagas, mille reisija saab esitada tollile ühendusse saabumisel, ning mis tahes pagas, mille ta esitab tollile hiljem, kui on võimalik tõendada, et selle pagasi vormistas reisija lahkumisel reisija registreeritud pagasina ettevõtte, kes vedas selle kolmandast riigist ühendusse.

Ilma et see piiraks artikli 112 lõike 1 punkti b kohaldamist, ei käsitata kaasaskantavaid kütust sisaldavaid mahuteid isikliku pagasina;

b) *mittekaubanduslik import* — import, mis:

— on juhtune,

— sisaldab üksnes kaubasaaja või tema perekonna isiklikuks kasutamiseks ettenähtud kaupa, mille laad ega kogus ei viita kaubanduslikule eesmärgile.

Artikkel 46

1. Artikli 45 lõikes 1 osutatud juhul võib ühe reisija kohta maksuvabalt importida üksnes järgmise koguse iga järgnevalt loetletud kaupa:

a) **tubakatooted:**

200 sigaretti või

100 sigarillot (sigarid maksimumkaaluga à 3 grammi) või

50 sigarit või

250 grammi suitsetamistubakat.

Väljaspool Euroopat elavate reisijate puhul on neid koguseid suurendatud järgmiselt:

400 sigaretti või

200 sigarillot (sigarid maksimumkaaluga à 3 grammi) või

100 sigarit või

500 grammi suitsetamistubakat;

b) **alkohoolsed joogid:**

— destilleeritud joogid ja kanged alkohoolsed joogid alkoholisisaldusega üle 22 %: 1 liiter (liikmesriigid võivad nõuda, et see kogus oleks ühes pudelis) või

— destilleeritud joogid ja kanged alkohoolsed joogid ning veini või alkoholipõhised aperitiivid alkoholisisaldusega alla 22 %; vahuveinid, liköörveinid: 2 liitrit või

veinid: 2 liitrit;

c) **parfüüm:** 50 grammi

või

tualettvesi: 0,25 liitrit.

2. Lõike 1 punktides a ja b osutatud kauba suhtes ei kohaldata maksuvabastust alla 17aastaste reisijate puhul.

Artikkel 47

Kauba suhtes, mida ei ole loetletud artiklis 46, kohaldatakse artiklis 45 osutatud maksuvabastust koguväärtuseni 45 eküüd ühe isiku kohta.

Liikmesriigid võivad siiski alla 15aastaste reisijate puhul vähendada seda summat kuni 23 eküüni.

Artikkel 48

Kui mitme eseme koguväärtus ühe reisija kohta ületab artiklis 47 osutatud summa, kohaldatakse maksuvabastust selle summa ulatuses selliste esemete suhtes, mille suhtes kohaldataks maksuvabastust eraldi importimise korral eeldades, et üksikeseme väärtust ei saa jagada.

Artikkel 49

1. Liikmesriigid võivad vähendada väärtust ja/või kogust, mille ulatuses võib tollimaksuvabalt importida kaupa:

— piirialal elav füüsiline isik,

— piirialatöötaja,

— kolmanda riigi ja ühenduse vahelises liikluses kasutatava veo- vahendi meeskond.

Neid piiranguid ei kohaldata, kui piirialal elav isik tõendab, et ta ei tule külgneva kolmanda riigi piirialalt. Piiranguid kohaldatakse siiski piirialatöötajate ning kolmandate riikide ja ühenduse vahelises liikluses kasutatavate veovahendite meeskondade suhtes, kui nad impordivad kaupa oma tööga seotud reiside käigus.

2. Lõike 1 sätete kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

— *piiriala* — ala, mis linnulennult ei ulatu kaugemale kui 15 kilomeetrit piirist, ilma et see piiraks olemasolevate konventsioonide kohaldamist. Selle piiriala osana käsitatakse ka kohalikku haldusüksust, mille territooriumi osa asub sellel alal,

— *piirialatöötaja* — isik, kes peab oma töö tõttu tööpäeviti piiri ületama.

XII JAOTIS

HARIDUS-, TEADUS- JA KULTUURIMATERJALID; TEADUSTÖÖ INSTRUMENDID JA APARAADID

Artikkel 50

I lisas loetletud haridus-, teadus- ja kultuurimaterjale võib importida imporditollimaksuvabalt, sõltumata nende saajast või ettenähtud kasutuselast.

Artikkel 51

II lisas loetletud haridus-, teadus- ja kultuurimaterjale võib imporditollimaksuvabalt importida tingimusel, et need on ette nähtud:

— kas avalikule või avalikes huvides tegutsevale haridus-, teadus- või kultuuriasutusele või -ühingule

— või asutusele või ühingule, kes kuulub nimetatud lisas iga kauba kohta 3. tulbas määratletud liiki, tingimusel et liikmesriikide pädevad asutused on andnud neile loa selliseid esemeid tollimaksuvabalt vastu võtta.

Artikkel 52

1. Kui artiklites 53—58 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida artiklis 51 nimetatata teadustöö instrumente

ja aparate, kui need imporditakse üksnes mittekaubanduslikul eesmärgil.

2. Lõikes 1 osutatud maksuvabastust kohaldatakse üksnes teadustöö instrumentide ja aparate suhtes:

a) mis on ette nähtud:

- kas avalikule või avalikes huvides tegutsevale asutusele, kes tegeleb peamiselt haridusega või teadusuuringutega, ning avaliku või avalikes huvides tegutseva asutuse osakonnale, kes tegeleb peamiselt haridusega või teadusuuringutega,
- või eraasutusele, kes tegeleb peamiselt haridusega või teadusuuringutega ning kellele liikmesriikide pädevad asutused on andnud loa selliseid esemeid tollimaksuvabalt vastu võtta;

b) millega võrdse teadusliku väärtusega instrumente või aparate ühenduses ei toodeta.

Artikkel 53

Maksuvabastust kohaldatakse samuti järgmise kauba suhtes:

a) teadustöö instrumentide või aparate jaoks ettenähtud varuosad, osised või manused, tingimusel et sellised varuosad, osised või manused imporditakse samal ajal kui instrumendid ja aparadid, või kui hiljem, siis on võimalik kindlaks teha, et nad on ette nähtud instrumentide või aparate jaoks:

- mis on varem imporditud tollimaksuvabalt, tingimusel et sellised instrumendid või aparadid on endiselt teaduslikku laadi sel ajal, kui taotletakse maksuvabastuse kohaldamist varuosade, osiste või manuste suhtes,
- mida võib importida maksuvabalt ajal, kui taotletakse maksuvabastuse kohaldamist varuosade, osiste või manuste suhtes;

b) tööriistad, mida kasutatakse teadustöö instrumentide või aparate hooldamiseks, kontrollimiseks, kalibreerimiseks või parandamiseks, tingimusel et:

— need tööriistad imporditakse samal ajal kui instrumendid ja aparadid, või kui hiljem, siis on võimalik kindlaks teha, et nad on ette nähtud instrumentide või aparate jaoks:

— mis on varem imporditud tollimaksuvabalt, tingimusel et sellised instrumendid või aparadid on endiselt teaduslikku laadi sel ajal, kui taotletakse maksuvabastuse kohaldamist tööriistade suhtes,

— mida võib importida maksuvabalt ajal, kui taotletakse maksuvabastuse kohaldamist tööriistade suhtes,

— ning samaväärseid tööriistu ühenduses ei toodeta.

Artikkel 54

Artiklite 52 ja 53 kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

— *teadustöö instrumendid või aparadid* — mis tahes instrumendid või aparadid, mis oma objektiivsete tehniliste omaduste ja nende abil saavutatavate võimalike tulemuste tõttu sobivad peamiselt või üksnes teadustöök,

— *imporditud mittekaubanduslikul eesmärgil* — teadustöö instrumendid või aparadid, mis on ette nähtud kasutamiseks mitetulundusliku eesmärgiga teadusuuringutes või hariduses,

— *võrdne teaduslik väärtus* — seda hinnatakse, võrreldes selle instrumendi või aparadi peamisi tehnilisi omadusi, mille suhtes taotletakse maksuvabastuse kohaldamist, ühenduses toodetud instrumendi või aparadi tehniliste omadustega, et kindlaks teha, kas viimati nimetatut võib kasutada samadel teaduslikel eesmärkidel, milleks on ette nähtud instrument või aparaat, mille suhtes taotletakse maksuvabastuse kohaldamist, ning kas sellega on võimalik saada samaväärseid tulemusi,

— *teadustöö instrument või aparaat* — seda või mõnda artikli 53 punktis b osutatud tööriistadest käsitatakse ühenduses toodetuna, kui selle tarneperiood alates tellimise hetkest ei ole kõnealuse tootmissektori kaubandustavasid arvesse võttes märgatavalt pikem kui selle instrumendi, aparadi või tööriista tarneperiood, mille suhtes taotletakse maksuvabastuse kohaldamist, või kui see periood ei ületa viimati mainitud perioodi sellisel määral, et see mõjutaks oluliselt eesmärki või kasutust, milleks instrument, aparaat või tööriist on ette nähtud.

Artikkel 55

Maksuvabastuse kohaldamise eelduseks on see, et artikli 143 lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras vastuvõetud rakendussätetega ettenähtud tingimuste alusel on tuvastatud, et ühenduses ei toodeta nende instrumentide või aparaatidega, mille tollimaksuvaba impordi luba taotletakse, võrdse teadusliku väärtusega instrumente või aparate, või nende tööriistadega, mille tollimaksuvaba impordi luba taotletakse, samaväärseid tööriistu.

Artikkel 56

Väljaspool ühendust asuva isiku poolt artikli 52 lõike 2 punktis a osutatud asutusele kingitusena saadatud teadustöö instrumentide või aparaatide suhtes maksuvabastuse kohaldamisel ei kehti artikli 52 lõike 2 punktis b, artikli 53 punktis b ja artiklis 55 sätestatud tingimused.

Artikli 143 lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras vastuvõetud rakendussätetega ettenähtud tingimuste alusel tuleb siiski tuvastada, et kinkijat ei ole kõnealuseid teadustöö instrumente või aparate kinkima ajendanud kaubanduslik eesmärk.

Artikkel 57

1. Artiklis 51 osutatud esemeid ja teadustöö instrumente või aparate, mis on tollimaksuvabalt imporditud artiklites 52—56 ettenähtud tingimustel, ei tohi tasuta ega tasu eest kasutada anda ega võõrandada ilma pädevale asutusele ette teatamata.

2. Kui ese antakse tasuta või tasu eest kasutada või võõrandatakse asutusele või ühingule, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust artikli 51 või artikli 52 lõike 2 punkti a alusel, kohaldatakse eseme suhtes maksuvabastust jätkuvalt tingimusel, et asutus või ühing kasutab seda eset, instrumenti või aparati sellise maksuvabastuse aluseks oleva eesmärgil.

Muudel juhtudel on tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise eelduseks imporditollimaksude eelnev tasumine määra alusel, mis kehtib sellise tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Artikkel 58

1. Artiklites 51 ja 52 osutatud asutus või ühing, kes ei vasta enam maksuvabastuse kohaldamise tingimustele või kavatseb kasutada tollimaksuvabalt imporditud esemeid eesmärgil, mida ei ole nendes artiklites ette nähtud, teatab sellest pädevale asutusele.

2. Esemelt, mis jäävad sellise asutuse või ühingu omandusse, kes ei vasta enam maksuvabastuse kohaldamise tingimustele, tuleb maksta asjakohased imporditollimaksud määra alusel, mis kehtib tingimustele vastamata jäämise kuupäeval, vastavalt eseme liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Kui asutus või ühing, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust, kasutab esemeid muul kui artiklites 51 ja 52 ettenähtud eesmärgil, tuleb nendelt esemetelt tasuda asjakohased imporditollimaksud määra alusel, mis kehtib muul eesmärgil kasutama asumise kuupäeval, vastavalt eseme liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Artikkel 59

Artikleid 56, 57 ja 58 kohaldatakse *mutatis mutandis* artiklis 53 osutatud toodete suhtes.

XIII JAOTIS

UURIMISTÖÖKS VAJALIKUD KATSELOOMAD JA BIOLOOGILISED VÕI KEEMILISED AINED

Artikkel 60

1. Imporditollimaksuvabalt võib importida järgmist:

- a) loomad, kes on ette valmistatud kasutamiseks laboratooriumis;
- b) bioloogilised või keemilised ained, millega samaväärseid ühenduse tolliterritooriumil ei toodeta ja mida imporditakse üksnes mittekauanduslikul eesmärgil, tingimusel et need sisalduvad artikli 143 lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras koostatud loetelus.

2. Lõikes 1 osutatud maksuvabastust kohaldatakse üksnes loomade ja bioloogiliste või keemiliste ainete suhtes, mis on ette nähtud:

- kas avalikule või avalikes huvides tegutsevale asutusele, kes tegeleb peamiselt haridusega või teadusuuringutega, või avaliku või avalikes huvides tegutseva asutuse osakonnale, kes tegeleb peamiselt haridusega või teadusuuringutega,
- või eraasutusele, kes tegeleb peamiselt haridusega või teadusuuringutega ning kellele liikmesriikide pädevad asutused on andnud loa selliseid esemeid tollimaksuvabalt vastu võtta.

- b) millele on lisatud lähteriigiks oleva kolmanda riigi pädeva asutuse väljaantud vastavustunnistus;
- c) mis on pakitud neid tähistava etiketiga mahutitesse.

Artikkel 63

Maksuvabastust kohaldatakse ka eripakendite suhtes, mida on vaja inimpäritoluga raviainete veoks ja veregrupi või kosobivusantigeenide määramise reaktiivide veoks, ja saadetistes sisalduvate ning ülnimetatud ainete kasutamiseks vajalike lahuste ja abivahendite suhtes.

XIV JAOTIS

INIMPÄRITOLUGA RAVIAINED NING VEREGRUPI JA KOESOBIVUSANTIGEEENIDE MÄÄRAMISE REAKTIIVID

Artikkel 61

1. Kui artiklist 62 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida järgmist kaupa:

- a) inimpäritoluga raviained;
- b) veregrupi määramise reaktiivid;
- c) kosobivusantigeenide määramise reaktiivid.

2. Lõike 1 kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- *inimpäritoluga raviained* — inimveri ja selle derivaadid (täisveri, kuivplasma, albumiin ning plasmaproteiini, immunoglobuliini ja fibrinogeeni stabiliseeritud lahused),
- *veregrupi määramise reaktiivid* — kõik kas inim-, loomse, taimse või muu päritoluga reaktiivid, mida kasutatakse veregrupi määramiseks ja veregruppide omavahelise sobimatuse kindlakstegemiseks,
- *kosobivusantigeenide määramise reaktiivid* — kõik kas inim-, loomse, taimse või muu päritoluga reaktiivid, mida kasutatakse inimese kosobivusantigeenide kindlakstegemiseks.

Artikkel 62

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes toodete suhtes:

- a) mis on ette nähtud pädeva asutuse poolt tunnustatud asutusele või laboratooriumile kasutamiseks üksnes mittekaubanduslikul meditsiinilisel või teaduslikul eesmärgil;

XV JAOTIS

RAHVUSVAHELISTEL SPORDIÜRITUSTEL KASUTATAVAD FARMAATSIAOTOOTED

Artikkel 64

Imporditollimaksuvabalt võib importida ühenduse tolliterritooriumil organiseeritavatele rahvusvahelistele spordiüritustele kolmandatest riikidest saabuvatele inimestele või loomadele ettenähtud farmaatsiatooteid ulatuses, mis vastab nende vajadustele kogu sellel territooriumil viibimise aja jooksul.

XVI JAOTIS

KAUP HEATEGEVUSÜHINGUTELE: PIMEDATELE JA TEISTELE PUUETEGA INIMESTELE ETTENÄHTUD ESEMED

A. Üldistel eesmärkidel

Artikkel 65

1. Kui artiklitest 67 ja 68 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida järgmist kaupa, niivõrd kui see ei põhjusta kuritarvitamist või konkurentsi olulist moonutamist:

- a) riigiasutuse imporditav või muu pädeva asutuse poolt tunnustatud heategevus- või abiühingu imporditav esmatarbekaup tasuta jagamiseks puudustkannatavatele isikutele;

b) kolmandas riigis asuva isiku või ühingu poolt ilma kaubandusliku eesmärgita riigiasutusele või muule pädeva asutuse poolt tunnustatud heategevus- või abiühingule tasuta saadetak mis tahes kaup, mida kasutatakse heategevusüritustel vahendite kogumiseks puudustkannatavatele isikutele;

c) kolmandas riigis asuva isiku või ühingu poolt ilma kaubandusliku eesmärgita riigiasutusele või muule pädeva asutuse poolt tunnustatud heategevus- või abiühingule tasuta saadetakvad seadmed ja kontoritarbed, mida kasutatakse üksnes nende tegevuses või heategevuslike või abistamisesmärgide saavutamiseks.

2. Lõike 1 punkti a kohaldamisel tähendab "esmatarbekaup" kaup, mida on vaja inimese esmavajaduste rahuldamiseks, näiteks toid, ravimid, rõivad ja voodipesu.

Artikkel 66

Maksuvabastust ei kohaldata järgmise kauba suhtes:

- a) alkoholitooted;
- b) tubakas ja tubakatooted;
- c) kohv ja tee;
- d) mootorsõidukid, välja arvatud kiirabiautod.

Artikkel 67

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes asutuse või ühingu suhtes, kelle raamatupidamine võimaldab pädeval asutusel tema tegevust kontrollida ja kes annab kõik vajalikud tagatised.

Artikkel 68

1. Asutus või ühing, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust, ei tohi artiklis 65 osutatud kaup ja seadmeid ilma pädevale asutusele ette teatamata tasuta ega tasu eest kasutada anda ega võõrandada muudel kui selle artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud eesmärkidel.

2. Kui kaup või seadmed antakse tasuta või tasu eest kasutada või võõrandatakse asutusele või ühingule, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust artiklite 65 ja 67 alusel, kohaldatakse maksuvabastust jätkuvalt tingimusel, et viimane kasutab kaup ja seadmeid sellise maksuvabastuse aluseks oleva eesmärgil.

Muudel juhtudel on tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise eelduseks imporditollimaksude eelnev tasumine määra alusel, mis kehtib tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Artikkel 69

1. Artiklis 65 osutatud asutus või ühing, kes ei vasta enam maksuvabastuse kohaldamise tingimustele või kavatseb kasutada tollimaksuvabalt imporditud kaup ja seadmeid muul eesmärgil, kui on ette nähtud nimetatud artiklis, teatab sellest pädevale asutusele.

2. Kaubalt ja seadmetelt, mis jäävad asutuse või ühingu omandusse, kes ei vasta enam maksuvabastuse kohaldamise tingimustele, tuleb tasuda asjakohased imporditollimaksud määra alusel, mis kehtib tingimustele vastamata jäämise kuupäeval, vastavalt kauba ja seadmete liigile ning pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

3. Kui asutus või ühing, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust, kasutab kaup ja seadmeid muudel kui artiklis 65 sätestatud eesmärkidel, tuleb kaubalt ja seadmetelt tasuda asjakohased imporditollimaksud määra alusel, mis kehtib muul eesmärgil kasutamise kuupäeval, vastavalt kauba ja seadmete liigile ning pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

B. Puuetega isikutele

1. Pimedatele ettenähtud esemed

Artikkel 70

Imporditollimaksuvabalt võib importida III lisas loetletud esemeid, mis on kavandatud pimedate haridus-, teadus- või kultuurielu edendamiseks.

Artikkel 71

Imporditollimaksuvabalt võib importida IV lisas loetletud esemeid, mis on kavandatud pimedate haridus-, teadus- või kultuurielu edendamiseks, kui neid impordib:

- pime isiklikuks kasutamiseks või
- pimedate hariduse või abistamisega seotud asutus või ühing, kellele liikmesriikide pädevad asutused on andnud loa selliseid esemeid tollimaksuvabalt vastu võtta.

Esimeses lõigus osutatud maksuvabastust kohaldatakse kõnealuste esemete varuosade, osiste või manuste suhtes ja nimetatud esemete hooldamiseks, kontrollimiseks, kalibreerimiseks või parandamiseks kasutatavate tööriistade suhtes, tingimusel et sellised varuosad, osised, manused või tööriistad imporditakse samal ajal kui nimetatud esemed, või kui hiljem, siis on võimalik kindlaks teha, et nad on ette nähtud varem tollimaksuvabalt imporditud esemete jaoks või esemete jaoks, mida võib importida maksuvabalt ajal, kui taotletakse maksuvabastuse kohaldamist kõnealuste varuosade, osiste, manuste või tööriistade suhtes.

2. Teistele puuetega isikutele ettenähtud esemed

Artikkel 72

1. Imporditollimaksuvabalt võib importida füüsilise või vaimse puudega isikute (välja arvatud pimedad) koolituse, tööhõive või sotsiaalse parandamiseks kavandatud esemeid, kui:

a) neid impordib:

- puuetega isik isiklikuks kasutamiseks või
- puuetega isikute hariduse või abistamisega seotud asutus või ühing, kellele liikmesriikide pädevad asutused on andnud loa selliseid esemeid tollimaksuvabalt vastu võtta;

ja

b) kui samaväärseid esemeid ühenduses ei toodeta.

Artikli 143 lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras vastuvõetud rakendussätetega ettenähtud tingimuste alusel võib siiski teha erandi tingimusest b, kui maksuvabastuse kohaldamine ei kahjusta samaväärsete esemete tootmist ühenduses.

2. Lõikes 1 osutatud maksuvabastust kohaldatakse kõnealuste esemete varuosade, osiste või manuste suhtes ja nimetatud esemete hooldamiseks, kontrollimiseks, kalibreerimiseks või parandamiseks kasutatavate tööriistade suhtes, tingimusel et sellised varuosad, osised, manused või tööriistad imporditakse samal ajal kui nimetatud esemed, või kui hiljem, siis on võimalik kindlaks teha, et nad on ette nähtud varem tollimaksuvabalt imporditud esemete jaoks või esemete jaoks, mida võib importida maksuvabalt ajal, kui taotletakse maksuvabastuse kohaldamist kõnealuste varuosade, osiste, manuste või tööriistade suhtes.

3. Käesoleva artikli kohaldamisel:

- hinnatakse samaväärsust, võrreldes selle eseme peamisi tehnilisi omadusi, mille tollimaksuvaba impordi luba taotletakse, ühenduses toodetud eseme tehniliste omadustega, et kindlaks teha, kas viimati nimetatut võib kasutada samadel eesmärkidel, milleks on ette nähtud ese, mille suhtes maksuvabastuse kohaldamist taotletakse, ning kas sellega on võimalik saavutada samaväärseid tulemusi,
- eset käsitatakse ühenduses toodetuna, kui selle tarneperiood alates tellimise hetkest ei ole kõnealuse tootmissektori kaubandustavasid arvesse võttes märgatavalt pikem kui selle eseme tarneperiood, mille suhtes maksuvabastuse kohaldamist taotletakse, või kui see periood ei ületa viimati mainitud perioodi sellisel määral, et see mõjutaks oluliselt eesmärki või kasutust, milleks ese on ette nähtud.

Artikkel 73

Ilma et see piiraks artikli 72 lõike 1 viimase lause kohaldamist, eeldab tollimaksuvabastuse kohaldamine, et artikli 143 lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras vastuvõetud rakendussätetes ettenähtud tingimuste alusel on tuvastatud, et nende esemetega, mille tollimaksuvaba impordi luba taotletakse, samaväärseid esemeid ühenduses ei toodeta.

Artikkel 74

Kingitusena puuetega isikule endale ja tema isiklikuks kasutamiseks või artikli 72 lõike 1 punktis a osutatud asutusele või ühendusele saadetud esemete tollimaksuvaba impordi suhtes ei kehti artikli 72 lõike 1 punktis b ega artiklis 73 sätestatud tingimused.

Artikli 143 lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras vastuvõetud rakendussätetega ettenähtud tingimuste kohaselt tuleb siiski tuvastada, et kinkijat ei ole kõnealuseid esemeid kinkima ajendanud kaubanduslik eesmärk.

3. Ühissätted

Artikkel 75

Pimedad ja teised puuetega isikud võivad isiklikuks kasutamiseks ettenähtud esemeid artikli 71 esimese alapunkti, artikli 72 lõike 1 punkti a esimese alapunkti ja artikli 74 alusel maksuvabalt importida tingimusel, et liikmesriikides kehtivad õigusaktid võimaldavad asjaomasel isikul tõendada oma staatust pimedad või puuetega isikuna, kelle suhtes kohaldatakse sellist maksuvabastust.

Artikkel 76

1. Artiklites 71, 72 ja 74 osutatud isikute poolt tollimaksuvabalt imporditud esemeid ei tohi tasuta ega tasu eest kasutada anda ega võõrandada ilma pädevale asutusele ette teatamata.

2. Kui ese antakse tasuta või tasu eest kasutada või võõrandatakse isikule, asutusele või ühingule, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust artiklite 71–74 alusel, kohaldatakse maksuvabastust jätkuvalt tingimusel, et asutus või ühing kasutab eset sellise maksuvabastuse aluseks oleva eesmärgil.

Muudel juhtudel on tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise eelduseks imporditollimaksude eelnev tasumine määra alusel, mis kehtib tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise kuupäeval, vastavalt kauba või seadmete liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Artikkel 77

1. Esemeid, mille on importinud asutus või ühing, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust artiklites 71–74 ettenähtud tingimustel, võib sama asutus või ühing ilma vastavaid tollimakse

tasumata mittetulunduslikul alusel tasuta või tasu eest kasutada anda või võõrandada pimedatele ja teistele puuetega isikutele, kelle eest ta hoolt kannab.

2. Pädevale asutusele ette teatamata võib tasuta või tasu eest kasutada anda või võõrandada üksnes lõikes 1 sätestatud tingimustel.

Kui ese antakse tasuta või tasu eest kasutada või võõrandatakse asutusele või ühingule, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust artikli 71 lõike 1 või artikli 72 lõike 1 punkti a alusel, kohaldatakse maksuvabastust jätkuvalt tingimusel, et asutus või ühing kasutab eset sellise maksuvabastuse aluseks oleva eesmärgil.

Muudel juhtudel on tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise eelduseks imporditollimaksude eelnev tasumine määra alusel, mis kehtib tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise kuupäeval, vastavalt kauba või seadmete liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Artikkel 78

1. Artiklites 71 ja 72 osutatud asutus või ühing, kes ei vasta enam tollimaksuvabastuse kohaldamise tingimustele või kes kavatseb kasutada tollimaksuvabalt imporditud esemeid muul eesmärgil, kui on ette nähtud nendes artiklites, teatab sellest pädevale asutusele.

2. Sellise asutuse või ühingu omandusse, kes ei vasta enam maksuvabastuse kohaldamise tingimustele, jäävatelt esemetelt tuleb tasuda asjakohased imporditollimaksud määra alusel, mis kehtib tingimustele vastamata jäämise kuupäeval, vastavalt eseme liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

3. Kui asutus või ühing, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust, kasutab esemeid muudel kui artiklites 71 ja 72 sätestatud eesmärkidel, tuleb neilt esemetelt tasuda asjakohased imporditollimaksud määra alusel, mis kehtib muul eesmärgil kasutamise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

C. Katastroofiohvrite heaks*Artikkel 83**Artikkel 79*

1. Kui artiklitest 80—85 ei tulene teisiti, võib pädeva asutuse tunnustatud riigiasutus või muu heategevusühing imporditollimaksuvabalt importida kaupa, mis on ette nähtud:

- a) tasuta jagamiseks ühe või mitme liikmesriigi territooriumi mõjutava katastroofi ohvritele;
- b) sellise katastroofi ohvritele tasuta kasutada andmiseks nii, et see jääb kõnealuse asutuse või ühingu omandusse.

2. Lõikes 1 osutatud juhul kohaldatakse samadel tingimustel maksuvabastust ka kauba suhtes, mida abiüksused impordivad vabasse ringlusse lubamiseks oma vajaduste rahuldamiseks abistamistegevuse ajal.

1. Asutus või ühing, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust, ei tohi artikli 79 lõikes 1 osutatud kaupa ilma pädevale asutusele ette teatamata tasuta ega tasu eest kasutada anda ega võõrandada muudel kui selles artiklis ettenähtud tingimustel.

2. Kui kaup antakse tasuta või tasu eest kasutada või võõrandatakse asutusele või ühingule, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust artikli 79 alusel, kohaldatakse maksuvabastust jätkuvalt tingimusel, et asutus või ühing kasutab kaupa sellise maksuvabastuse aluseks oleva eesmärgil.

Muudel juhtudel on tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise eelduseks imporditollimaksude eelnev tasumine määra alusel, mis kehtib tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

*Artikkel 84**Artikkel 80*

Katastroofipiirkondade ülesehitamiseks ettenähtud materjalide ja seadmete suhtes maksuvabastust ei kohaldata.

1. Artikli 79 lõike 1 punktis b osutatud kaupa ei tohi ilma pädevale asutusele ette teatamata tasuta ega tasu eest kasutada anda ega võõrandada, kui katastroofiohvid on selle kasutamise lõpetanud.

2. Kui kaup antakse tasuta või tasu eest kasutada või võõrandatakse asutusele või ühingule, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust artikli 79 alusel või, kui see on asjakohane, asutusele või ühingule, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust artikli 65 lõike 1 punkti a alusel, siis kohaldatakse maksuvabastust jätkuvalt tingimusel, et selline asutus või ühing kasutab kaupa sellise maksuvabastuse aluseks oleva eesmärgil.

Muudel juhtudel on tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise eelduseks imporditollimaksude eelnev tasumine määra alusel, mis kehtib tasuta või tasu eest kasutada andmise või võõrandamise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

*Artikkel 85**Artikkel 81*

Maksuvabastuse kohaldamise eelduseks on otsus, mille komisjon teeb ühe või mitme asjaomase liikmesriigi taotluse alusel kiirmenetluse korras, mis hõlmab teiste liikmesriikidega konsulteerimist. Selle otsusega sätestatakse vajaduse korral maksuvabastuse ulatus ja tingimused.

Oodates teatist komisjoni otsuse kohta, võivad katastroofist mõjutatud liikmesriigid anda loa peatada artiklis 79 kirjeldatud eesmärkidel imporditavalt kaubalt imporditollimaksude tasumine, tingimusel et importiv asutus või ühing kohustub need tollimaksud tasuma, kui maksuvabastust ei kohaldata.

1. Artiklis 79 osutatud asutus või ühing, kes ei vasta enam maksuvabastuse kohaldamise tingimustele või kes kavatseb kasutada tollimaksuvabalt imporditud kaupa muul eesmärgil, kui on ette nähtud selles artiklis, teatab sellest pädevale asutusele.

Artikkel 82

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes selle asutuse või ühingu suhtes, kelle raamatupidamine võimaldab pädeval asutusel tema tegevust kontrollida ja kes annab kõik vajalikud tagatised.

2. Kui kaup jääb selle asutuse või ühingu omandusse, kes ei vasta enam maksuvabastuse kohaldamise tingimustele, kui kaup

loovutatakse asutusele või ühingule, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust artikli 79 alusel või, kui see on asjakohane, asutusele või ühingule, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust artikli 65 lõike 1 punkti a alusel, kohaldatakse maksuvabastust jätkuvalt tingimusel, et asutus või ühing kasutab kõnealust kaupa sellise maksuvabastuse aluseks oleval eesmärgil. Muudel juhtudel tuleb sellelt kaubalt tasuda asjakohased imporditollimaksud määratud alusel, mis kehtib tingimustele vastamata jäämise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

XVIII JAOTIS

RAHVUSVAHELISTE

SUHETEGA
KINGITUSED

SEOSSES

SAADUD

Artikkel 87

3. Kui asutus või ühing, kelle suhtes kohaldatakse maksuvabastust, kasutab kaupa muudel kui artiklis 79 sätestatud eesmärkidel, tuleb sellelt kaubalt tasuda asjakohased imporditollimaksud määratud alusel, mis kehtib muul eesmärgil kasutamise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Ilma et see piiraks, kui see on asjakohane, artiklite 45—49 kohaldamist ja kui artiklitest 88 ja 89 ei tulene teisiti, võib tollimaksuvabalt importida kaupa:

- a) mille impordib ühenduse tolliterritooriumile isik, kes on käinud kolmandas riigis ametlikul visiidil ja seoses selle visiidiga saanud selle võõrustavalt asutuselt kingituseks;
- b) mille impordib ühenduse tolliterritooriumile isik, kes tuleb ametlikule visiidile ühendusse ja kavatseb seoses selle visiidiga selle võõrustavale asutusele kinkida;
- c) mille saadab kingitusena sõpruse või hea tahte märgiks kolmandas riigis asuv asutus, avalikõiguslik isik või avalikes huvides tegutsev ühing ühenduses asuvale asutusele, avalikõiguslikule isikule või avalikes huvides tegutsevale ühingule, kellel pädev asutus lubab selliseid esemeid tollimaksuvabalt vastu võtta.

XVII JAOTIS

TEENETEMÄRGID JA AUHINNAD

Artikkel 86

Kui asjaomane isik esitab pädevale asutusele piisavad tõendid, ja tingimusel et asjaomane tegevus ei ole kaubanduslikku laadi, võib imporditollimaksuvabalt importida järgmisi esemeid:

- a) teenetemärgid, mille kolmanda riigi valitsus annab isikule, kelle alaline elukoht on ühenduse tolliterritooriumil;
- b) karikad, medalid ja muud sarnased sümbolse laadiga esemed, mis antakse kolmandas riigis isikule, kelle alaline elukoht on ühenduse tolliterritooriumil, et tunnustada tema tegevust selistes valdkondades nagu kunst, teadus, sport ja riigiteenistus või et tunnustada tema teeneid teatud sündmuse puhul, ja mille see isik ise ühendusse impordib;
- c) karikad, medalid ja muud sarnased sümbolse laadiga esemed, mille kolmandas riigis asuv asutus või isik annab tasuta selleks, et kinkida need ühenduse tolliterritooriumil punktis b osutatud eesmärkidel.

Artikkel 88

Maksuvabastust ei kohaldata alkoholitoodete, tubaka ega tubakatoodete suhtes.

Artikkel 89

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes siis, kui:

- kingitavad esemed kingitakse juhuti,
- esemed ei viita oma laadilt, väärtuselt ega koguselt kaubanduslikule eesmärgile,
- esemeid ei kasutata kaubanduslikul eesmärgil.

XIX JAOTIS

MONARHIDE JA RIIGIPEADE KASUTATAV KAUP*Artikkel 90*

Pädeva asutuse ettenähtud piiranguid ja tingimusi arvestades võib imporditollimaksuvabalt importida järgmist kaupa:

- a) kingitus valitsevale monarhile või riigipeale;
- b) kolmanda riigi valitseva monarhi või riigipea või teda ametlikult esindava isiku poolt tema ametliku visiidi ajal ühenduse tolliterritooriumil kasutatav või äratarvitav kaup. Liikmesriik, kuhu kaup imporditakse, võib maksuvabastuse eeldusena nõuda võrdväärset kohtlemist.

Eelneva punkti sätted kehtivad ka isiku suhtes, kes kasutab rahvusvahelisel tasemel samasuguseid privileege kui valitsev monarh või riigipea.

XX JAOTIS

KAUBANDUSE EDENDAMISE EESMÄRGIL IMPORDITAV KAUP**A. Väikese väärtusega kaubanäidised***Artikkel 91*

1. Ilma et see piiraks artikli 95 lõike 1 punkti a kohaldamist, võib imporditollimaksuvabalt importida väikese väärtusega kaubanäidiseid, mida võib kasutada üksnes nende esindatava kaubaliigi tellimuste saamiseks impordi eesmärgil ühenduse tolliterritooriumile.

2. Pädev asutus võib nõuda, et teatavad tooted tuleb maksuvabastuse kohaldamiseks muuta lõplikult kasutuskõlbmatuks rebimise, augustamise või selge ja kustutamatu märgistusega või mis tahes muul viisil, tingimusel et see ei hävita näidise olemust.

3. Lõike 1 kohaldamisel tähendab "kaubanäidis" kaubaliiki esindavat mis tahes toodet, mille välimus ja kogus sellise kvaliteediga

või sellist liiki kauba kohta välistavad selle kasutamise muul eesmärgil kui tellimuse saamine.

B. Reklaamtrükised ja -tooted*Artikkel 92*

Kui artiklist 93 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida reklaamtrükiseid, näiteks katalooge, hinnakirju, kasutusjuhendeid ja brošüüre tingimusel, et need on seotud:

- a) müügiks või tasu eest kasutada andmiseks ettenähtud kaubaga või
- b) transpordi-, kommertskindlustustegevuse või pangateenustega,

mida pakub või osutab väljaspool ühenduse tolliterritooriumi asuv isik.

Artikkel 93

Artiklis 92 osutatud maksuvabastust kohaldatakse üksnes trüki-reklaami suhtes, mis vastab järgmistele tingimustele:

- a) reklaamtrükisele peab olema selgelt märgitud ettevõtte nimi, kes kaupa toodab, müüb või annab tasu eest kasutada või pakub reklaamtrükises osutatud teenuseid;
- b) iga saadetis peab sisaldama vaid ühte dokumenti, või ühte koopiat igast dokumendist, kui koosneb mitmest dokumendist. Siiski kohaldatakse maksuvabastust mitut sama dokumendi koopiat sisaldava saadetise suhtes tingimusel, et selle brutokaal kokku ei ületa ühte kilogrammi;
- c) reklaamtrükis ei tohi kuuluda sama kaubasaatja poolt samale kaubasaajale saadetavasse segasaadetisse.

Artikkel 94

Imporditollimaksuvabalt võib importida olulise kaubandusliku väärtuseta reklaamtooteid, mille tarnija saadab oma klientidele tasuta ja mida saab kasutada üksnes reklaamiks.

C. Messil või muul sarnasel üritusel kasutatav või tarvitata- v kaup

Artikkel 96

Artikkel 95

1. Kui artiklitest 96—99 ei tulene teisiti, võib imporditollimak-
suvabalt importida järgmist kaupa:

- a) väljaspool ühenduse tolliterritooriumi toodetud kauba väike-
näidised, mis on ette nähtud messiks või muuks sarnaseks üri-
tuseks;
- b) kaup, mis on imporditud üksnes esitlemiseks või messil või
muul sarnasel üritusel väljapandud väljaspool ühenduse tolli-
territooriumi toodetud masinate või aparatuuride esitlemiseks;
- c) mitmesugused väikese väärtusega materjalid, nagu näiteks vär-
vid, lakid, tapeedid jm, mida kasutatakse messil või muul sar-
nasel üritusel kolmanda riigi esindaja ajutise esitluspaiga ehi-
tamiseks, varustamiseks ja kaunistamiseks, mis pärast
kasutamist hävitatakse;
- d) reklaamtrükised, kataloogid, prospektid, hinnakirjad, reklaam-
plakatid, illustreeritud või illustreerimata kalendrid, raamimata
fotod ja muud esemed, mida tarnitakse tasuta väljaspool ühen-
duse tolliterritooriumi toodetud kauba reklaamimiseks ja mis
pannakse välja messil või muul sarnasel üritusel.

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab “mess või muu sarnane üritus”:

- a) kaubandus-, tööstus-, põllumajandus- või käsitööstusnäitust,
-messi, -esitlust või muud sarnast üritust;
- b) peamiselt heategevuslikul eesmärgil korraldatavat näitust või
üritust;
- c) peamiselt teaduse, tehnika, käsitöö, kunsti, hariduse, kultuuri,
spordi, religiooni, usukombetalituste, ametiühingutegevuse,
turismi või rahvustevahelise üksteisemõistmise edendamise
eesmärgil korraldatavat näitust või üritust;
- d) rahvusvaheliste organisatsioonide või ühingute esindajate koh-
tumist;
- e) ametlikku või mälestustseremooniat või -koosviibimist;

välja arvatud kaubamajades või kaubandusruumides kolmandate
riikide kauba müümiseks korraldatavad eranäitused.

Artikli 95 lõike 1 punktis a osutatud juhul kohaldatakse maksu-
vabastust üksnes näidiste suhtes:

- a) mis imporditakse sellisena tasuta kolmandast riigist või val-
mistatakse näitusel kolmandast riigist lahtiselt imporditud
kaubast;
- b) mida jagatakse tasuta üksnes näituse publikule kasutamiseks
või äratarvitamiseks;
- c) mis on määratletavad madala üksuseväärtusega reklaamnäidis-
tena;
- d) mis ei ole kergesti turustatavad ja mille esitluspakend sisaldab
vajadusel väiksema koguse vastavat toodet kui sama toote
tegelikult turul müüdiv väikseim kogus;
- e) mis tarvitatakse ära näituse ajal kohapeal, kui tegemist on toi-
duainete ja jookidega, mis ei ole pakendatud punktis d nime-
tatud viisil;
- f) mis oma koguväärtuse ja koguse poolest vastavad näituse laa-
di, külastajate arvu ja väljapanija osaluse ulatusele.

Artikkel 97

Artikli 95 lõike 1 punktis b osutatud maksuvabastust kohalda-
takse üksnes kauba suhtes, mis:

- a) tarvitatakse ära või hävitatakse näitusel ja
- b) mis oma koguväärtuse ja koguse poolest vastab näituse laadi-
le, külastajate arvule ja väljapanija osaluse ulatusele.

Artikkel 98

Artikli 95 lõike 1 punktis d osutatud maksuvabastust kohalda-
takse üksnes reklaamtrükiste ja -toodete suhtes, mis:

- a) on ette nähtud üksnes näituse toimumise kohal publikule
tasuta jagamiseks;
- b) oma koguväärtuse ja koguse poolest vastavad näituse laadile,
külastajate arvule ja väljapanija osaluse ulatusele.

Artikkel 99

Artikli 95 lõike 1 punktides a ja b osutatud maksuvabastust ei kohaldata järgmise kauba suhtes:

- a) alkoholitooted;
- b) tubakas ja tubakatooted;
- c) tahke-, vedel- ja gaasikütus.

ei kasutada ega hävitata, tingimusel et järelejäävad tooted pädeva asutuse nõusolekul ja järelevalve all:

- hävitatakse täielikult või muudetakse pärast uuringuid, analüüsi või katseid kaubanduslikult väärtusetuks,
- loovutatakse tasuta riigile, kui siseriiklik õigus seda võimaldab või
- eksporditakse piisavalt põhjendatud asjaoludel ühenduse tolliterritooriumilt.

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendavad “järelejäänud tooted” uurin-gutel, analüüsidel või katsetel saadud tooteid või tegelikult kasu-tamata jäänud kaupa.

XXI JAOTIS

**UURINGUTE, ANALÜÜSIDE VÕI KATSETE TEGEMISEKS
IMPORDITAV KAUP***Artikkel 105**Artikkel 100*

Kui artiklitest 101—106 ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida kaupa, millega tehakse uuringuid, analüüsi või katseid, et määrata kindlaks selle koostis, kvaliteet või muud tehnilised omadused teabe saamise või tööstus- või kaubandusuuringute eesmärgil.

Välja arvatud artikli 104 lõike 1 kohaldamisel, tuleb artiklis 100 osutatud uuringutest, analüüsides või katsetest järelejäänud toodetelt tasuda asjakohased imporditollimaksud määra alusel, mis kehtib uuringute, analüüside või katsete lõpetamise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Huvitatud osapool võib siiski pädeva asutuse nõusolekul ja järelevalve all muuta järelejäänud tooted jäätmeteks või jääkideks. Sel juhul kohaldatakse jäätmeteks või jääkideks muutmise ajal kehtivat selliste jäätmete ja jääkide imporditollimaksu.

Artikkel 101

Ilma et see piiraks artikli 104 kohaldamist, kohaldatakse artiklis 100 osutatud maksuvabastust üksnes tingimusel, et kaup, millega tehakse uuringuid, analüüsi või katseid, kasutatakse täielikult ära või hävitatakse uuringute, analüüside või katsete ajal.

*Artikkel 106**Artikkel 102*

Maksuvabastust ei kohaldata kauba suhtes, mida kasutatakse müügi edendamiseks ettenähtud uuringutes, analüüsides või katsetes.

Pädev asutus määrab kindlaks tähtaja, mille jooksul tuleb uuringud, analüüsid või katsed lõpuni viia, ning haldusformaalsused, mis tuleb täita tagamaks, et kaupa kasutatakse ettenähtud eesmärgil.

Artikkel 103

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes kaubakoguse suhtes, mis on tingimata vajalik kauba importimise eesmärgi saavutamiseks. Pädev asutus määrab selle koguse iga kord eraldi kõnealust eesmärgi arvestades.

XXII JAOTIS

**KAUBASAADETISED AUTORIÕIGUSI VÕI TÖÖSTUS- JA
KAUBANDUSOMANDIT KAITSVATELE ÜHINGUTELE***Artikkel 104*

1. Artiklis 100 osutatud maksuvabastust kohaldatakse kauba suhtes, mida uuringute, analüüside või katsete käigus täielikult ära

Artikkel 107

Imporditollimaksuvabalt võib importida kaubamärke, mudeleid või jooniseid ning nende juurde kuuluvaid dokumente, samuti leiutiste patenditaotlusi või muid sarnaseid dokumente, mis on

ette nähtud esitamiseks autoriõigusi või tööstus- ja kaubandusomandit kaitsvale pädevale organile.

XXIII JAOTIS

TURISMIALANE KIRJANDUS

Artikkel 108

Ilma et see piiraks artiklite 50—59 kohaldamist, võib imporditollimaksuvabalt importida järgmist kaupa:

- a) dokumendid (reklaamlehed, brošüürid, raamatud, ajakirjad, reisijuhid, raamitud või raamimata plakatid, raamimata fotod ja fotosuurendused, illustreeritud või illustreerimata kaardid, aknatransparendid ja illustreeritud kalendrid), mis on ette nähtud tasuta jagamiseks ja mille peamine eesmärk on suunata üldsust külastama välisriike, eriti selleks, et osaleda kultuuri-, turismi-, spordi-, religiooni-, kaubandus- või ametialastel kohtumistel või üritustel, tingimusel et selline kirjandus sisaldab kõige rohkem 25 % kaubanduslikku reklaami, välja arvatud ühenduse firmade ärireklaam, ja et selle turismi edendamise eesmärk on ilmne;
- b) ametlike turismibüroode poolt või järelevalve all avaldatavad välisriikide hotellide nimekirjad ja aastaraamatud ning välisriikides kasutatavad transporditeenuste sõiduplaanid, kui sellised trükised on ette nähtud tasuta jagamiseks ja sisaldavad kõige rohkem 25 % kaubanduslikku reklaami, välja arvatud ühenduse firmade ärireklaam;
- c) riikide ametlike turismiesinduste volitatud esindajatele või agentidele saadetakse teabematerjal, mis ei ole ette nähtud levitamiseks, nimelt aastaraamatud, telefoni- ja telefaksiteatmikud, hotellinimekirjad, messikataloogid, väikese väärtusega näidised käsitöökaupadest ning trükised muuseumide, ülikoolide, koorortide ja muude sarnaste asutuste kohta.
- a) liikmesriikide avalike teenuste osutajatele tasuta saadetakse dokumendid;
- b) välisriikide valitsuste ja ametlike rahvusvaheliste organite trükised, mis on ette nähtud tasuta levitamiseks;
- c) kolmandas riigis asuva organi korraldatavateks valimisteks vajalikud hääletussedelid;
- d) liikmesriikide kohtutele või teistele ametlikele asutustele tõendina või muul sarnasel eesmärgil esitatavad esemed;
- e) avalike teenuste osutajate või pangandusasutuste tavalise teabevahetuse käigus saadetakse allkirjanäidised ja allkirju käsitlevad trükitud ringkirjad;
- f) liikmesriikide keskpankadele saadetakse ametlikud trükisotused;
- g) kolmandas riigis asuva äriühingu koostatavad aruanded, tegevusaruanded, teated, prospektid, märkimisteated ja muud dokumendid, mis saadetakse selliste äriühingute väärtpaberite esitajatele või märkijatele;
- h) adressaadile tasuta saadetakse teabe edastamiseks kasutatavad salvestisekandjad (perfokaardid, helisalvestised, mikrofilmid jne), niivõrd kui tollimaksuvaba import ei põhjusta kuritarvitamist või konkurentsi olulist moonutamist;
- i) rahvusvahelistel kohtumistel, konverentsidel või kongressidel kasutatavad toimikud, arhiividokumendid, vormid ja muud dokumendid ning selliste kokkusaamiste aruanded;
- j) plaanid, tehnilised joonised, kopeerjoonised, kirjeldused ja muud sarnased dokumendid, mis imporditakse tellimuse saamiseks kolmandast riigist või selle täitmiseks kolmandas riigis või osalemiseks ühenduse tolliterritooriumil peetaval võistlusel;
- k) kolmanda riigi institutsiooni poolt ühenduse tolliterritooriumil korraldataval uuringul kasutatavad dokumendid;

XXIV JAOTIS

MITMESUGUSED DOKUMENDID JA ESEMED

Artikkel 109

Imporditollimaksuvabalt võib importida järgmist kaupa:

- l) sõidukite või kauba rahvusvahelises liikumises rahvusvaheliste konventsioonide raames ametliku dokumendina kasutatavad vormid;
- m) ühenduse tolliterritooriumil asutatud reisibüroole kolmandas riigis asuva veo või hotellindusettevõtte poolt saadetavad vormid, sildid, piletid ja muud sarnased dokumendid;
- n) vormid ja piletid, lastikirjad, teekonnalehed ja muud kasutatud kaubandus- või ametlikud dokumendid;
- o) kolmanda riigi või rahvusvahelise asutuse ametlikud vormid ja rahvusvahelistele standarditele vastavad trükitooted, mille kolmanda riigi ühing saadab levitamiseks vastavale ühenduse tolliterritooriumil asuvale ühingule;
- p) pressiagentuuridele ja ajalehtede või ajakirjade kirjastajatele saadetavad fotod, diapositiivid ja fotode klišeed, tiitritega või ilma.

XXV JAOTIS

ABIMATERJALID, MIDA KASUTATAKSE KAUBA LAADIMISEKS JA KAITSMISEKS VEO AJAL

Artikkel 110

Imporditollimaksuvabalt võib importida mitmesuguseid materjale, nagu näiteks köied, õled, kangas, paber ja papp, puit ja plastmass, mida kasutatakse kauba laadimiseks ja kaitsmiseks — sealhulgas kuumuse eest — veo ajal kolmandast riigist ühenduse tolliterritooriumile ning mida tavaliselt ei taaskasutata.

XXVI JAOTIS

LOOMADELE NENDE VEO AJAKS ETTEENÄHTUD ALUSPÕHK JA SÖÖT

Artikkel 111

Imporditollimaksuvabalt võib importida mis tahes aluspõhku ja sööta, mis pannakse loomade kolmandast riigist ühenduse tolliterritooriumile vedamiseks kasutatavale veovahendile ja mis on ette nähtud veo ajal loomadele jagamiseks.

XXVII JAOTIS

MAAMOOTORSÕIDUKIS OLEV KÜTUS JA MÄÄRDEAINED

Artikkel 112

1. Kui artiklite 113—115 sätetest ei tulene teisiti, võib imporditollimaksuvabalt importida järgmist kaupa:

- a) ühenduse tolliterritooriumile saabuva era- või kommerts-mootorsõiduki või mootorratta standardses kütusepaagis olev kütus;
- b) eramootorsõiduki või mootorratta kaasaskantavas paagis olev kütus kõige rohkem 10 liitrit ühe sõiduki kohta, ilma et see piiraks kütuse omamist ja vedu käsitlevate siseriiklike õigusaktide kohaldamist.

2. Lõike 1 kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *kommerts-mootorsõiduk* — mis tahes maanteemootorsõiduk, mis oma konstruktsioonilt ja varustusel on ette nähtud ja kasutatav selleks, et tasu eest või tasuta vedada:

— rohkem kui üheksat inimest, sealhulgas juht,

— kaupa,

ning mis tahes eriotstarbeks, välja arvatud vedu, ettenähtud maanteesõiduk;

- b) *eramootorsõiduk* — punktis a sätestatud määratlusega hõlmata mis tahes mootorsõiduk;

- c) *standardne kütusepaak* — tootja poolt igale kõnealuse sõidukiga sama liiki mootorsõidukile püsivalt paigaldatud paak, mille püsiv paigaldus võimaldab kasutada kütust vahetult nii edasi liikumiseks kui ka vajaduse korral jahutussüsteemi kasutamiseks.

Standardse paagina käsitatakse ka mootorsõidukile paigaldatud gaasipaaki, mis on ette nähtud gaasi vahetuks kasutamiseks kütusena.

Artikkel 113

Liikmesriigid võivad maksuvabastuse kohaldamist kommerts-mootorsõiduki standardses paagis oleva kütuse suhtes piirata kuni 200 liitrini ühe sõiduki ja ühe teekonna kohta.

Artikkel 114

Liikmesriigid võivad piirata tollimaksuvaba kütuse kogust:

- rahvusvahelise veoga seotud kommerts-mootorsõiduki puhul, kui selle sihtkoht on liikmesriigi piirialal linnulennult kõige rohkem 25 kilomeetri kaugusel piirist, tingimusel et vedaja on isik, kelle elukoht on piirialal,
- eramootorsõiduki puhul, mis kuulub artikli 49 lõikes 2 määratletud isikule, kelle elukoht on piirialal.

Artikkel 115

Kütust, mis on artiklite 112–114 alusel imporditud tollimaksuvabalt, ei tohi kasutada muus sõidukis kui see, millega kütus imporditi, kütust ei tohi sellest sõidukist välja võtta ega ladustada, välja arvatud kõnealusele sõidukile vajaliku remondi ajal, ning isik, kelle suhtes maksuvabastust kohaldatakse, ei tohi seda tasu eest ega tasuta üle anda.

Kui eelnevas lõigus sätestatud ei järgita, tuleb kõnealustelt toodetelt tasuda imporditollimaksud määra alusel, mis kehtib järgimata jätmise kuupäeval, vastavalt kauba liigile ja pädeva asutuse poolt sellel kuupäeval määratud või aktsepteeritud tolliväärtusele.

Artikkel 116

Artiklis 112 osutatud maksuvabastust kohaldatakse ka mootorsõidukis olevate ja kõnealuse veo ajal selle normaalseks tööks vajalike määrdeainete suhtes.

XXVIII JAOTIS

**SÕJAOHVRITE MÄLESTUSMÄRKIDE JA SURNUAEDADE
RAJAMISEKS, HOOLDAMISEKS JA KAUNISTAMISEKS
ETTENÄHTUD MATERJALID**

Artikkel 117

Pädevalt asutuselt selleks loa saanud ühingud võivad imporditollimaksuvabalt importida mis tahes kaupa, mida kasutatakse ühendusse maetud kolmandate riikide sõjahovrite surnuaedade ja haudade ning mälestusmärkide rajamiseks, hooldamiseks või kaunistamiseks.

XXIX JAOTIS

KIRSTUD, URNID JA MATUSEKAUNISTUSED

Artikkel 118

Imporditollimaksuvabalt võib importida järgmist kaupa:

- a) surnukeha sisaldavad kirstud ja surnu tuhka sisaldavad urnid, samuti nendega tavaliselt kaasas olevad lilled, pärjad ja muud kaunistused;
- b) kolmandas riigis elavate, ühenduse tolliterritooriumil toimuvatel matustel osalevate või ühenduse tolliterritooriumil asuvate haudade kaunistamiseks saabunud isikute toodud lilled, pärjad ja muud kaunistused, tingimusel et nende laad ega kogus ei viita kaubanduslikule eesmärgile.

II PEATÜKK

EKSPORDITOLLIMAKSUVABASTUS

I JAOTIS

VÄIKESE VÄÄRTUSEGA SAADETISED

Artikkel 119

Eksporditollimaksuvabalt võib eksportida kaubasaajale kirjaga või postipakiga lähetatavaid saadetisi, milles sisalduva kauba koguväärtus ei ületa 10 eküüd.

II JAOTIS

**PÕLLUMAJANDUSLIKU TEGEVUSE ÜHENDUSEST
KOLMANDASSE RIIKI ÜLEVIIMISEL EKSPORDITAVAD
KODULOOMAD**

Artikkel 120

1. Eksporditollimaksuvabalt võib eksportida koduloomi, kes kuuluvad sellisepõllumajandusettevõtte karja hulka, mille tegevus

ühenduses lõpetatakse ja viiakse üle kolmandasse riiki.

2. Lõikes 1 osutatud maksuvabastust kohaldatakse üksnes sellise arvu koduloomade suhtes, mis vastab põllumajandusettevõtte laadile ja suurusele.

III JAOTIS

TOOTED, MILLE PÕLLUMAJANDUSTOOTJA ON SAANUD ÜHENDUSES ASUVALT KINNISOMANDILT

Artikkel 121

1. Eksporditollimaksuvabalt võib eksportida taimekasvatus- või loomakasvatussaadusi, mis on saadud kolmanda riigiga külgnevalt ühenduse tolliterritooriumil asuvalt kinnisomandilt, mida omaniku või rentnikuna harib isik, kelle põhitegevuskoht asub ühenduse tolliterritooriumiga külgnevas kolmandas riigis.

2. Lõike 1 sätete kohaldamiseks peavad koduloomadelt saadavad saadused pärinema kõnealuse kolmanda riigi loomadelt või vabasse ringlusse lubamise sealsetele nõuetele vastavatel loomadelt.

Artikkel 122

Artikli 121 lõikes 1 osutatud maksuvabastust kohaldatakse üksnes saaduste suhtes, mida ei ole töödeldud muul viisil kui tavaline töötlemine saagikoristuse või tootmise järel.

Artikkel 123

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes saaduste suhtes, mis tuuakse kõnealusesse kolmandasse riiki põllumajandustootja poolt või nimel.

IV JAOTIS

SEEMNED, MILLE PÕLLUMAJANDUSTOOTJA EKSPORDIB KOLMANDAS RIIGIS ASUVAL KINNISOMANDIL KASUTAMISEKS

Artikkel 124

Eksporditollimaksuvabalt võib eksportida seemneid, mis on ette nähtud kasutamiseks ühenduse tolliterritooriumiga külgnevalt kolmandas riigis asuval kinnisomandil, mida omaniku või rentnikuna harib isik, kelle põhitegevuskoht asub nimetatud tolliterritooriumil kõnealuse kolmanda riigi vahetus läheduses.

Artikkel 125

Artiklis 124 osutatud maksuvabastust kohaldatakse üksnes sellise koguse seemnete suhtes, mis on selle kinnisomandi jaoks vajalik.

Maksuvabastust kohaldatakse üksnes seemnete suhtes, mis eksporditakse põllumajandustootja poolt või nimel otse ühenduse tolliterritooriumilt.

V JAOTIS

LOOMADEGA NENDE EKSPORTIMISE AJAL KAASAS OLEV SÖÖT

Artikkel 126

Eksporditollimaksuvabalt võib eksportida mis tahes sööta, mis pannakse loomade vedamiseks ühenduse tolliterritooriumilt kolmandasse riiki kasutatavale veovahendile ja mis on ette nähtud nimetatud loomadele veo ajal jagamiseks.

III PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 127

1. Kui lõikest 2 ei tulene teisiti, kohaldatakse I peatüki sätteid nii vabasse ringlusse deklareeritud otse kolmandast riigist saabuva

kauba suhtes kui ka sellise kauba suhtes, mis on deklareeritud vabasse ringlusse pärast teise tolliprotseduuri kohaldamist.

2. Need juhud, millal pärast teise tolliprotseduuri kohaldamist vabasse ringlusse deklareeritud kaupa ei lubata tollimaksuvabalt

importida, määratakse kindlaks artikli 143 lõigetes 2 ja 3 osutatud korras.

Artikkel 128

Kui imporditollimaksuvabastuse kohaldamine sõltub sellest, millisel viisil kaubasaaja kaupa kasutab, võib maksuvabastust kohaldada üksnes selle liikmesriigi pädev asutus, kelle territooriumil nimetatud kaupa sellel viisil kasutatakse.

Artikkel 129

Liikmesriikide pädevad asutused võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et vabasse ringlusse suunatud kaupa, mille suhtes imporditollimaksuvabastuse kohaldamine sõltub sellest, millisel viisil kaubasaaja kaupa kasutab, ei kasutataks muul eesmärgil ilma asjakohaseid imporditollimakse tasumata, kui teistsugune kasutus ei ole kooskõlas käesolevas määruses sätestatud tingimustega.

Artikkel 130

Kui sama isiku suhtes saab käesoleva määruse eri sätete alusel kohaldada samal ajal nii impordi kui ka eksporditollimaksuvabastust, kohaldatakse kõnealuseid sätteid rööbiti.

Artikkel 131

Kui käesoleva määrusega nähakse ette, et maksuvabastuse kohaldamise eelduseks on teatavate tingimuste täitmine, esitab asjaomane isik pädevale asutusele tõendid, et tingimused on täidetud.

Artikkel 132

Kui impordi või eksporditollimaksuvabastust kohaldatakse üksnes teatud eküüdes summa piires, võivad liikmesriigid summa, mis on saadud eküüdes väljendatud summa konverteerimisel omavääringusse, ümardada suuremaks või väiksemaks.

Liikmesriigid võivad ka jätta eküüdes väljendatud summa omavääringusse muutmata, kui nõukogu 23. novembri 1978. aasta

määruse (EMÜ) nr 2779/78 (Euroopa arvestusühiku (EAÜ) kohaldamise kohta vastuvõetud tollialaste õigusaktide suhtes) ⁽¹⁾ artikli 2 lõike 2 esimeses lõigus osutatud igaaastase korrigeerimise ajal muutub omavääringus väljendatud summa konverteerimise tõttu enne eelmises lõigus ettenähtud ümardamist vähem kui 5 %.

Artikkel 133

1. Käesoleva määruse sätted ei takista liikmesriikidel:

- a) kohaldada maksuvabastust 18. aprilli 1961. aasta diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni, 24. aprilli 1963. aasta konsulaarsuhete Viini konventsiooni või 16. detsembri 1969. aasta erimissioonide New Yorgi konventsiooni alusel;
- b) kohaldada maksuvabastust rahvusvaheliste kokkulepete või peakorterilepingute alusel, mille lepinguosaliseks on kas kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon, antud tavapäraste privileegide alusel, sealhulgas maksuvabastuse kohaldamine seoses rahvusvaheliste kohtumistega;
- c) kohaldada maksuvabastust kõikide liikmesriikide sõlmitud rahvusvaheliste kokkulepetega seoses antud tavapäraste privileegide ja immunitetide alusel, millega rahvusvahelise õiguse alusel asutatakse kultuuri või teadusasutus või -ühing;
- d) kohaldada maksuvabastust kolmandate riikidega sõlmitud kultuuri-, teadus- või tehnikaalase koostöö kokkulepetega seoses antud privileegide ja immunitetide alusel;
- e) kohaldada erijuhul maksuvabastust kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepete alusel, millega nähakse ette inimeste või keskkonna kaitse ühismeetmed;
- f) kohaldada erijuhul maksuvabastust külgnevate kolmandate riikidega sõlmitud kokkulepete alusel, mida õigustab piirialade kaubanduse laad kõnealuste riikidega.

2. Kui rahvusvahelise konventsiooniga, mis ei ole hõlmatud lõikega 1 ja millele liikmesriik kavatseb alla kirjutada, nähakse ette maksuvabastuse kohaldamine, siis esitab liikmesriik komisjonile taotluse sellise maksuvabastuse kohaldamiseks, andes komisjonile kogu vajaliku teabe.

⁽¹⁾ EÜT L 333, 30.11.1978, lk 5.

Sellise taotluse kohta tehakse otsus artikli 143 lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras.

3. Lõikes 2 osutatud teabe esitamist ei nõuta, kui kõnealuse rahvusvahelise konventsiooniga nähakse ette sellise maksuvabastuse kohaldamine, mis ei ületa ühenduse õigusaktide alusel määratud piirmäärasid.

Artikkel 134

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile tollialastest sätetest, mis sisalduvad sellistes pärast käesoleva määruse jõustumist sõlmitud rahvusvahelistes konventsioonides ja kokkulepetes, mis on hõlmatud artikli 133 lõike 1 punktidega b, c, d, e ja f ning lõikega 3.

2. Komisjon edastab teistele liikmesriikidele talle vastavalt lõikele 1 teatatud konventsioonide ja kokkulepete tekstid.

Artikkel 135

Käesoleva määruse sätteid ei välista, et:

- a) Kreeka säilitab Athose mäele antud eristaatuse, mis on tagatud Kreeka konstitutsiooni artikliga 105;
- b) Prantsusmaa säilitab maksuvabastuse, mis tuleneb 22. ja 23. novembril 1867 Prantsusmaa ja Andorra vahel sõlmitud konventsioonist.

Artikkel 136

1. Kuni ühenduse sätete kehtestamiseni kõnealuses valdkonnas võivad liikmesriigid kohaldada erijuhul maksuvabastust:

- a) rahvusvaheliste kokkulepete alusel liikmesriigi territooriumil paiknevate, kuid mitte selle lipu all teenivate relvajõudude suhtes;
- b) kolmanda riigi lennuettevõtjate suhtes vastastikkuse põhimõtetel põhinevate kahepoolsete kokkulepete alusel.

2. Kuni ühenduse sätete kehtestamiseni kõnealuses valdkonnas ei välista käesolev määrus, et liikmesriigid säilitavad maksuvabastuse, mida kohaldatakse:

- a) kaubalaevastiku meremeeste suhtes;

- b) tööliste suhtes, kes tulevad tagasi kodumaale pärast seda, kui nad on oma ametiala tõttu elanud vähemalt kuus kuud väljaspool ühenduse tolliterritooriumi.

Artikkel 137

1. Kuni ühenduse sätete kehtestamiseni kõnealuses valdkonnas võivad liikmesriigid erijuhul kohaldada maksuvabastust meditsiinilisteks uuringuteks, meditsiinilise diagnoosi määramiseks või raviks kasutatavate instrumentide ja aparatuuride impordi suhtes.

2. Lõikes 1 osutatud maksuvabastust kohaldatakse üksnes instrumentide ja aparatuuride suhtes, mis kingitakse tervishoiuasutusele, haigla osakonnale või uurimisasutusele, kellele liikmesriikide pädevad asutused on andnud loa selliseid esemeid maksuvabalt vastu võtta, või mille selline tervishoiuasutus, haigla või uurimisasutus ostab täielikult heategevusühingutelt saadud vahendite eest või vabatahtlike annetuste eest, tingimusel et:

- a) ühenduses ei toodeta samaväärseid instrumente ja aparate;
- b) kinkijat ei ole kõnealuseid instrumente või aparate kinkima ajendanud kaubanduslik eesmärk.

3. Maksuvabastust kohaldatakse ka järgmise kauba suhtes:

- a) instrumentide või aparatuuride jaoks ettenähtud sobivad varuosad, osised või manused, tingimusel et sellised varuosad, osised või manused imporditakse samal ajal kui instrumendid ja aparatuurid, või kui hiljem, siis on võimalik kindlaks teha, et nad on ette nähtud instrumentide või aparatuuride jaoks, mis on varem imporditud tollimaksuvabalt;

- b) tööriistad, mida kasutatakse instrumentide või aparatuuride hooldamiseks, kontrollimiseks, kalibreerimiseks või parandamiseks, tingimusel et need tööriistad imporditakse samal ajal kui instrumendid ja aparatuurid, või kui hiljem, siis on võimalik kindlaks teha, et nad on ette nähtud instrumentide või aparatuuride jaoks, mis on varem imporditud tollimaksuvabalt.

Artikkel 138

Artiklis 137 osutatud maksuvabastuse kohaldamisel toimivad liikmesriigid järgmiselt.

- a) Kui liikmesriigi pädev asutus kavatseb kohaldada artikli 137 lõikes 1 määratletud aparaatide või instrumentide suhtes tollimaksuvabastust, siis tuleb tal konsulteerida teiste liikmesriikidega.
- b) Kui arvamust taotlev asutus ei saa kahe kuu jooksul vastust, lähtub ta sellest, et liikmesriikides, kelle arvamust taotleti, ei toodeta samaväärseid instrumente või aparaate nendega, mille suhtes maksuvabastuse kohaldamist taotletakse ja et nendel liikmesriikidel ei ole märkusi tegevuse võimaliku kaubandusliku laadi kohta.
- c) Kui kahekuuline ajavahemik ei ole asutusele, kelle arvamust taotletakse, piisav, teatab ta sellest arvamust taotlevale asutusele ja teatab ka ajavahemiku, mille jooksul temalt lõpliku vastuse võib saada. See ajavahemik ei tohi siiski ületada kahte kuud.
- d) Kui punktides a ja c ettenähtud konsultatsioonimenetluse lõppedes leiab arvamust taotlev asutus, et artikli 137 lõike 2 punktides a ja b osutatud tingimused on täidetud, ja ükski liikmesriik ei ole teatanud, et antud küsimus mõjutab oluliselt tema tööstuslikke huvisid või annab põhjust muretseda tema kaubanduse pärast, siis kohaldab ta maksuvabastust. Muul juhul keeldub ta maksuvabastust kohaldamast.
- e) Iga liikmesriik edastab komisjonile nende instrumentide, aparaatide, varuosade, osiste, manuste ja tööriistade loetelu, mille tolliväärtus on üle 3 000 eküü ja mille tollimaksuvaba importi ta lubab. See loetelu edastatakse iga aasta esimesel poolaastal ja hõlmab asjassepuutuvaid esemeid, mille tollimaksuvaba impordi luba on antud eelmise aasta jooksul.

Komisjon edastab need loetelud liikmesriikidele.

- f) Enne 1. juulit 1986 esitab komisjon nõukogule aruande koos muudatusettepanekutega, mida peab vajalikuks.

Artikkel 139

Käesoleva määruse kohaldamine ei piira:

- a) nõukogu 25. märtsi 1976. aasta määrust (EMÜ) nr 754/76 ühenduse tolliterritooriumile tagasitoodava kauba suhtes kohaldatava tollirežiimi kohta; ⁽¹⁾

⁽¹⁾ EÜT L 89, 2.4.1976, lk 1.

- b) laevade, õhusõidukite ja rahvusvaheliste rongide kütuse- ja toiduvarusid käsitlevaid kehtivaid sätteid;
- c) teiste ühenduse õigusaktidega kehtestatud sätteid maksuvabastuse kohta.

Artikkel 140

1. Käesoleva määruse jõustumise kuupäevast alates tunnistatakse kehtetuks järgmised määrused:

- a) nõukogu 23. juuli 1969. aasta määrus (EMÜ) nr 1544/69 reisijate isiklikus pagasis sisalduva kauba suhtes kohaldatava tariifimenetluse kohta, ⁽²⁾ viimati muudetud määrusega (EMÜ) nr 3313/81; ⁽³⁾
- b) nõukogu 4. juuni 1974. aasta määrus (EMÜ) nr 1410/74 ühe või mitme liikmesriigi territooriumil toimunud katastroofi korral vabasse ringlusse lubatud kauba suhtes kohaldatava tariifimenetluse kohta; ⁽⁴⁾
- c) nõukogu 10. juuli 1975. aasta määrus (EMÜ) nr 1818/75 põllumajandusmaksude, tasandussummade ja teiste imporditollimaksude kohta, mida kohaldatakse reisijate isiklikus pagasis sisalduvate põllumajandustoodete ja nende töötlemisel saadud kauba suhtes; ⁽⁵⁾
- d) määrus (EMÜ) nr 1798/75, viimati muudetud määrusega (EMÜ) nr 608/82; ⁽⁶⁾
- e) nõukogu 22. juuli 1976. aasta määrus (EMÜ) nr 1990/76 katsete eesmärgil imporditud kauba suhtes kohaldatava tollirežiimi kohta; ⁽⁷⁾
- f) nõukogu 19. detsembri 1978. aasta määrus (EMÜ) nr 3060/78, millega kehtestatakse imporditollimaksuvabastus kolmandatest riikidest väikesaadetisena saabuva mittekaubanduslikku laadi kauba suhtes, ⁽⁸⁾ muudetud määrusega (EMÜ) nr 3313/81; ⁽⁹⁾
- g) nõukogu 8. mai 1979. aasta määrus (EMÜ) nr 1028/79 puuetega isikutele ettenähtud esemete importimise kohta ühise tollitariifistiku maksumäärasid kohaldamata. ⁽¹⁰⁾

⁽²⁾ EÜT L 191, 5.8.1969, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 334, 21.11.1981, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 150, 7.6.1974, lk 4.

⁽⁵⁾ EÜT L 185, 16.7.1975, lk 3.

⁽⁶⁾ EÜT L 74, 18.3.1982, lk 4.

⁽⁷⁾ EÜT L 219, 12.8.1976, lk 14.

⁽⁸⁾ EÜT L 366, 28.12.1978, lk 1.

⁽⁹⁾ EÜT L 334, 21.11.1981, lk 1.

⁽¹⁰⁾ EÜT L 134, 31.5.1979, lk 8.

2. Viiteid lõikes 1 loetletud määrustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 141

1. Käesolevaga asutatakse tollimaksuvabastuse komitee, edaspidi "komitee". Komitee koosneb liikmesriikide esindajatest ja selle eesistuja on komisjoni esindaja.

2. Komitee võtab vastu oma kodukorra.

Artikkel 142

Komitee vaatab läbi kõik käesoleva määruse rakendamise seotud küsimused, mille tõstatab komitee eesistuja kas oma algatusel või liikmesriikide esindaja taotluse põhjal.

Artikkel 143

1. Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed, välja arvatud järgmised jaotised ja artiklid:

— I peatüki V, XIV, XIX, XXII, XXIII, XXV, XXVI, XXVIII ja XXIX jaotis,

— II peatüki II, IV ja V jaotis,

— III peatüki artikli 133 lõige 1 ja artikkel 135,

võetakse vastu lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras.

2. Võetavate meetmete eelnõu esitab komiteele komisjoni esindaja. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus esitatakse 45 poolthäälega, liikmesriikide hääli arvestatakse asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

3. a) Kui kavandatavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need vastu.

b) Kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komitee ei esita oma arvamust, esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule.

Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

c) Kui nõukogu ei ole otsust teinud kolme kuu jooksul alates nõukogu poole pöördumisest, võtab komisjon ettepanud meetmed vastu.

Artikkel 144

Järgmistes määrustes tehtud viited määruse (EMÜ) nr 1798/75 artikliga 7 ettenähtud komiteele asendatakse viitega käesoleva määruse artikliga 141 ettenähtud komiteele:

a) määruse (EMÜ) nr 754/76 artikkel 15;

b) nõukogu 2. juuli 1979. aasta määruse (EMÜ) nr 1430/79 (impordi või eksporditollimaksude tagasimaksmise või vähendamise kohta) ⁽¹⁾ artikkel 25;

c) nõukogu 24. juuli 1979. aasta määruse (EMÜ) nr 1697/79 (impordi- või eksporditollimaksude tasumise kohustusega tolliprotseduurile suunatud kauba eest tasumata jäänud impordi- või eksporditollimaksude tollivormistuse järgse tasumise kohta) ⁽²⁾ artikkel 10.

Artikkel 145

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. juulist 1984.

⁽¹⁾ EÜT L 175, 12.7.1979, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 197, 3.8.1979, lk 1.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 28. märts 1983

Nõukogu nimel

eesistuja

J. ERTL

I LISA

A. Raamatud, trükised ja dokumendid

Ühise tollitariifistiku rubriigi nr	Nimetus
37.05	Fotoplaadid, perforeerimata ja perforeeritud filmid (v.a kinofilmid), valgustatud ja ilmutatud, negatiivid või positiivid: ex A. Mikrofilmid raamatutest, laste pildiraamatutest ja joonistus- või värvimisalbumitest, kooli töövihikutest, ristsõnaraamatutest, ajalehtedest ja ajakirjadest, trükitud mittekaubandusliku laadiga dokumentidest ja aruannetest, üksikillustratsioonidest, trükitud lehtedest ja raamatute väljaandmiseks ettenähtud reprotõmmistest ex B. Raamatute väljaandmiseks ettenähtud reprofilmid
49.03	Laste pildiraamatud ja joonistus- või värvimisalbumid
49.11	Muu trükitud materjal, sh trükitud reproduktsioonid ja fotod: ex B. Muu: — Raamatute väljaandmiseks ettenähtud üksikillustratsioonid, eraldi lehed ja reprotõmmised, sh nende mikrokoopiad ⁽¹⁾ — Mikrokoopiad raamatutest, laste pildiraamatutest ja joonistus- või värvimisalbumitest, kooli töövihikutest, ristsõnaraamatutest, ajalehtedest ja ajakirjadest ning mittekaubandusliku laadiga dokumentidest ja aruannetest ⁽¹⁾ — Väljaspool Euroopa ühenduste territooriumi asuvate kirjastajate või raamatukaupmeeste poolt müügiks pakutavate raamatute ja trükiste kataloogid — Haridusliku, teadusliku või kultuurilise laadiga filmide, salvestiste jm audiovisuaalse materjali kataloogid — Kaardid, tabelid ja diagrammid sellistest teadusvaldkondadest nagu geoloogia, zooloogia, botaanika, mineraloogia, paleontoloogia, arheoloogia, etnoloogia, meteoroloogia, klimatoloogia ja geofüüsika ning meteoroloogilised ja geofüüsikalised diagrammid — Turismireklaamplakatid ja -trükised, brošüürid, reisijuhid, sõiduplaanid, voldikud jms trükised, illustreeritud või illustreerimata, sh eraettevõtete avaldatud trükised, millega soodustatakse reisimist Euroopa ühendustest väljapoole, sh selliste esemete mikrokoopiad ⁽¹⁾ — Trükised, millega soodustatakse õppima asumist Euroopa ühendustest väljaspool, sh selliste trükiste mikrokoopiad ⁽¹⁾ — Arhitektuursed, tööstusotstarbelised ja tehnilised plaanid ning joonised ja nende reproduktsioonid — Bibliograafiline teabematerjal tasuta jagamiseks ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Tollimaksuvabastust ei kohaldata esemete suhtes, mille trükipinnast hõlmab reklaam rohkem kui 25 %. Turismireklaamiga seotud trükiste ja plakatite puhul kohaldatakse seda protsenti üksnes kaubandusliku erareklaami suhtes.

Ühise tollitariifistiku rubriigi nr	Nimetus
ex 90.21	Instrumendid, aparaadid ning mudelid, mida kasutatakse üksnes demonstratsiooni otstarbel (näiteks koolitundides ja näitustel), muuks kasutuseks sobimatud: — Reljeftrüki kaardid ja tabelid sellistest teadusvaldkondadest nagu geoloogia, zooloogia, botaanika, mineraloogia, paleontoloogia, arheoloogia, etnoloogia, meteoroloogia, klimatoloogia ja geofüüsika ning meteoroloogilised ja geofüüsikalised diagrammid

B. Haridusliku, teadusliku või kultuurilise laadiga audiovisuaalne materjal

II lisa A osas loetletud esemed, mille on tootnud Ühendatud Rahvaste Organisatsioon või mõni selle allasutus.

II LISA

A. Haridusliku, teadusliku või kultuurilise laadiga audiovisuaalne materjal

Ühise tollitariifistiku rubriigi nr	Nimetus	Tollimaksuvabastust saav asutus või ühing
37.04	Sensibiliseeritud fotoplaadid ja valgustatud, ent ilmutamata filmid, negatiivid või positiivid:	Kõik ühingud (sh raadio- ja televisiooniühingud), asutused või liidud, kellele liikmesriikide pädevad asutused on andnud loa seda kaupa tollimaksuvabalt vastu võtta
	A. Kinofilmid:	
	ex II. Muud haridusliku, teadusliku või kultuurilise laadiga positiivid	
ex 37.05	Fotoplaadid, perforeerimata ja perforeeritud filmid (v.a kinofilmid), valgustatud ja ilmutatud, negatiivid või positiivid, haridusliku, teadusliku või kultuurilise laadiga	
37.07	Kinofilmid, valgustatud ja ilmutatud, heliribaga või ilma, negatiivid või positiivid:	
	B. II. Muud positiivid:	
	ex a) Kinokroonikad (heliribaga või ilma), mis kirjeldavad importimise ajal uudise väärtusega sündmusi ja mida imporditakse kopeerimise eesmärgil iga teema kohta kuni kaks eksemplari	
	ex b) Muu:	
	— Arhiivifilmid (heliribaga või ilma), mis on ette nähtud kasutamiseks koos kinokroonikaga	
	— Eriti lastele ja noortele sobivad meelelahutusfilmid	
	— Muud haridusliku, teadusliku või kultuurilise laadiga filmid	
49.11	Muu trükitud materjal, sh trükitud reproduktsioonid ja fotod:	
	ex B. Muu:	
	— Mikrokaardid jm elektroonilise teabe hankimise ja dokumenteerimise teenistustes vajalikud haridusliku, teadusliku või kultuurilise laadiga teabekandjad	
	— Üksnes demonstreerimiseks ja õpetamiseks ettenähtud seinakaardid	
ex 90.21	Instrumendid, aparaadid ja mudelid, mida kasutatakse üksnes demonstratsiooni otstarbel (näiteks koolitundides ja näitustel), muuks kasutuseks sobimatud:	
	— Haridusliku, teadusliku või kultuurilise laadiga maketid, mudelid ja seinakaardid, mis on ette nähtud üksnes demonstreerimiseks ja õpetamiseks	
	— Abstraktsete mõistete, näiteks molekuli ehituse või matemaatilise valemi maketid või mudelid	

Ühise tollitariifistiku rubriigi nr	Nimetus	Tollimaksuvabastust saav asutus või ühing
92.12	Plaadid ja muud helisalvestise vms salvestise kandjad, matriitsid plaatide, valmis lakkplaatide, mehaanilise helisalvestuse filmide, valmislintide, juhtmete, magnetribade jms esemete valmistamiseks, mida tavaliselt kasutatakse heli- vms salvestusel: ex B. Salvestatud: — Haridusliku, teadusliku või kultuurilise laadiga	Kõik ühingu (sh raadio- ja televisiooniühingud), asutused või liidud, kellele liikmesriikide pädevad asutused on andnud loa seda kaupa tollimaksuvabalt vastu võtta
Mitmesugused	— Hologrammid laserprojektsiooniks — Multimeediakomplektid — Programmeeritud õppematerjal, sh õppekomplektid koos vastava trükitud materjaliga	

B. Haridusliku, teadusliku või kultuurilise laadiga kollektsiooniobjektid ja kunstiteosed

Ühise tollitariifistiku rubriigi nr	Nimetus	Tollimaksuvabastust saav asutus või ühing
Mitmesugused	B. Kollektiivobjektid ja kunstiteosed, mis ei ole ette nähtud müügiks	Galeriid, muuseumid jm asutused, kellele liikmesriikide pädevad asutused on andnud loa seda kaupa tollimaksuvabalt vastu võtta

III LISA

Ühise tollitariifistiku rubriigi nr	Nimetus
49.11	Muu trükitud materjal, sh trükitud reproduktsioonid ja fotod: ex B. Muu, reljeftrükis, pimedatele ja vaegnägijatele

IV LISA

Ühise tollitariifistiku rubriigi nr	Nimetus
48.01	Paber ja papp, sh tselluloosvatt, rullides või lehtedena: ex F. Muu: — Braille kirja paber
48.15	Muu paber ja papp, mõõtu või kindlakujuliseks lõigatud: ex B. Muu: — Braille kirja paber
ex 66.02	Jalutuskepid (sh matkakepid ja toetuskepid), kepid, piitsad, ratsapiitsad jms esemed: — Valged kepid pimedatele ja vaegnägijatele
84.51	Arvutusmehhanismita kirjutusmasinad, kassaaparaadid: ex A. Kirjutusmasinad: — Kohandatud pimedatele ja vaegnägijatele
ex 84.53	Arvutid ja nende plokid, optilised ja magnetriiderid, seadmed kodeeritud andmete kirjutamiseks andmekandjatele ning mujal nimetamata seadmed selliste andmete töötlemiseks: — Seadmed pimedatele ja vaegnägijatele ettenähtud Braille kirjas materjali ning salvestatud materjali tootmiseks
ex 90.13	Mujal käesolevas grupis nimetamata optilised seadised ja instrumendid (sh prožektorid), laserid (v.a laserdiodid): — Telepildisuurendid pimedatele ja vaegnägijatele
90.19	Ortopeedilised abivahendid, kirurgilised rihmad ja sidemed jms abivahendid; lahased jm abivahendid luumurdude raviks, kunstjäsemed, -silmad, -hambad jm proteesid, kuuldeaparaadid jms füüsilisi puudeid kompenseerivad abivahendid: ex B. II. Muu: — Elektroonilised abivahendid pimedatele ja vaegnägijatele orienteerumiseks ja takistuste kindlakstegemiseks
ex 90.21	Instrumendid, aparaadid ja mudelid, mida kasutatakse üksnes demonstratsiooni otstarbel (näiteks koolitundides ja näitustel), muuks kasutuseks sobimatud: — Õppevahendid ja aparaadid, mis on kavandatud pimedatele ja vaegnägijatele
ex 91.01	Taskukellad, käekellad jms kaasaskantavad kellad, sh stopperid: — Pimedate (Braille) kellad, mille korpus ei ole hinnalisest metallist

Ühise tollitariifistiku rubriigi nr	Nimetus
92.11	Grammofonid, diktofonid jm helisalvestus- või -taasesitusseadmed, sh plaadimängijad ja magnetofonid, helipeaga või ilma, telepildi ja heli salvestus- ja taasesitusseadmed: ex A. II. Helitaasesitusseadmed: — Pimedatele ja vaegnägijatele kavandatud või kohandatud plaadimängijad ja kassett-pleierid (pleierid)
92.12	Plaadid ja muud helisalvestise vms salvestise kandjad, matriitsid plaatide, valmis lakkplaatide, mehaanilise salvestuse filmide, valmislintide, juhtmete, magnetribade jms esemete valmistamiseks, mida tavaliselt kasutatakse heli- või sarnasel salvestusel: ex B. II. a) 2. Muu: — Heliraamatud b) 2. Muu: — Heliraamatud — Magnetlindid ja kassetid Braille kirjas raamatute ja heliraamatute tootmiseks
97.04	Vahendid täiskasvanute või laste laua- jm meelelahutusmängudeks, mida mängitakse kinnistes ruumides, sh piljardilauad, kasiinode mängulauad ja lauatenнисevahendid: ex C. Muu: — Pimedatele ja vaegnägijatele kohandatud lauamängud ja vahendid — Elektroonilised lugemismasinad pimedatele ja vaegnägijatele — Kõik muud esemed, mis on kavandatud pimedate ja vaegnägijate haridus-, teadus- või kultuurielu edendamiseks